

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.023.04.2018

P/18/106

Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław	
W PŁY NĘ Ł O	
0 1 -04- 2020	
Licz.	845
Ilość załączników	
Podpis	

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/18/106 – „Przygotowanie oraz wykorzystanie obiektów na Światowe Igrzyska Sportowe – The World Games 2017”

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontrolerzy

1. Magdalena Barzęc, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/196/2018 z dnia 12 września 2018 r.; nr LWR/92/2019 z dnia 21 maja 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-4, 4591-4592)

2. Jakub Mucha, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/190/2018 z dnia 4 września 2018 r.; nr LWR/91/2019 z dnia 21 maja 2019 r.; nr LWR/167/2019 z dnia 16 września 2019 r.; nr LWR/15/20 z dnia 7 stycznia 2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2, 4593-4598)

3. Edward Klatka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/121/2019 z dnia 1 lipca 2019 r.; nr LWR/213/2019 z dnia 11 grudnia 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 4599-4604)

Jednostka
kontrolowana

Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław¹, al. Ignacego Jana Paderewskiego 35, 51-612 Wrocław.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Wojciech Gęstwa, Dyrektor (od dnia 1 stycznia 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 5-6, 138)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Młodzieżowe Centrum Sportu zrealizowało powierzone zadania w zakresie organizacji The World Games 2017³, w sposób umożliwiający przeprowadzenie w dniach 20-30 lipca 2017 r. Igrzysk na terenie zarządzanych obiektów. Realizowane w tym zakresie działania obejmowały przede wszystkim przygotowanie oraz udostępnienie wytypowanych na potrzeby tego wydarzenia obiektów sportowych. Tym samym działania Centrum przyczyniły się bezpośrednio do przeprowadzenia zawodów w pięciu dyscyplinach sportowych.

Po zakończeniu Igrzysk Stadion Olimpijski wykorzystywany był w zakresie wynikającym z jego przeznaczenia i funkcji. Obiekt ten udostępniany był podmiotom zewnętrznym na potrzeby organizacji wydarzeń sportowych (przede wszystkim zawodów żużlowych, meczów futbolu amerykańskiego), w tym również o charakterze międzynarodowym, organizacji imprez własnych przez Centrum (tj. maratonów oraz półmaratonów) oraz treningów w przywołanych dyscyplinach.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości polegały m.in. na: [1] niepodjęciu działań zmierzających do wyeliminowania lub ograniczenia niebezpieczeństwa związanego z występowaniem przekraczających dopuszczalne wymiary kamieni w nawierzchni toru żużlowego, które w związku z jego użytkowaniem, stanowiły

¹ Dalej także: MCS albo Centrum.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dalej także: TWG 2017 albo Igrzyska.

m.in. zagrożenie dla widzów przebywających na Trybunie Zachodniej, a także powodowały uszkodzenia elementów osłony zamontowanej dla bezpieczeństwa widzów; [2] udzieleniu dwóch zamówień publicznych na łączną kwotę 569,2 tys. zł z naruszeniem ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁴; [3] wydatkowaniu kwoty 180,3 tys. zł za usunięcie ujawnionych braków wyposażenia systemu monitoringu Stadionu Olimpijskiego, pomimo że podlegały one gwarancji udzielonej przez wykonawcę renowacji tego obiektu; [4] niepodjęciu działań w zakresie uzyskania od wykonawcy robót budowlanych renowacji Stadionu Olimpijskiego zwrotu środków wydatkowanych przez Centrum na czyszczenie kanalizacji deszczowej, zanieczyszczonej odpadami po realizacji tej inwestycji; [5] naruszeniu wymogów wynikających z aktów prawa powszechnie obowiązującego lub aktów prawa miejscowego Gminy Wrocław, bądź jej uregulowań wewnętrznych, w związku z zawarciem i realizacją objętych badaniem⁵ umów najmu lokali użytkowych na Stadionie Olimpijskim, a także umów na udostępnianie tego obiektu; [6] naruszeniu art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*⁶, poprzez nierzetelne sprawowanie nadzoru nad prawidłowością korzystania ze Stadionu Olimpijskiego przez podmioty, którym udostępniano ten obiekt; [7] naruszeniu wymogów wynikających z przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*⁷ oraz ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁸, w trakcie użytkowania Stadionu Olimpijskiego, skutkujących m.in. wszczęciem stosownych postępowań administracyjnych przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławia⁹.

NIK sformułowała także uwagi dotyczące m.in.: ponoszenia przez Centrum w znacznym zakresie ciężaru ekonomicznego związanego ze spełnieniem warunków niezbędnych do otrzymania licencji przez kluby sportowe, pomimo braku takiego obowiązku po stronie Centrum.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Legalność, gospodarność i rzetelność przygotowania inwestycji/przedsięwzięć dotyczących obiektów sportowych na The World Games

Opis stanu faktycznego

1.1. Centrum nie realizowało zadań związanych z The World Games 2017 przed powołaniem w lutym 2014 r. Wrocławskiego Komitetu Organizacyjnego¹⁰ (dalej: WKO).

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

1.2. W okresie od 30 kwietnia 2014 r.¹¹ do 1 lutego 2016 r.¹² w regulaminie organizacyjnym MCS uwzględniono stanowisko Pełnomocnika ds. współpracy z Komitetem Organizacyjnym The World Games Wrocław 2017. Powierzenie obowiązków na tym stanowisku nastąpiło w dniu 29 lipca 2014 r., a zakres obowiązków zatrudnionej osoby obejmował m.in. współpracę z WKO oraz promocję

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm. Dalej także: ustawa PZP.

⁵ Tj. łącznie siedem umów.

⁶ Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.

⁷ Dz.U. z 2019 r. poz. 1186 ze zm. Dalej także: ustawa Prawo budowlane.

⁸ Dz.U. z 2020 r. poz. 282.

⁹ Dalej także: PINB.

¹⁰ Wrocławski Komitet Organizacyjny – Światowe Igrzyska Sportowe 2017 Sp. z o.o.

¹¹ Data wejścia w życie zarządzenia Nr 21/14 Dyrektora Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław.

¹² Data wejścia w życie zarządzenia nr 07/16 Dyrektora Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie wprowadzenia w życie Regulaminu Organizacyjnego Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław.

dyscyplin TWG 2017 podczas imprez organizowanych przez MCS. Ponadto na zakres obowiązków tego pracownika składały się także zadania niezwiązane bezpośrednio z TWG 2017 (np. współpraca z uczelniami wyższymi Wrocławia w zakresie promocji sportu, sprawowanie kontroli wybranych imprez organizowanych przez MCS, czy też udział w pracach Biura Organizacyjnego Maratonu Wrocławskiego). Stanowisko Pełnomocnika ds. współpracy z Komitetem Organizacyjnym The World Games Wrocław 2017 funkcjonowało w strukturach organizacyjnych MCS do dnia 23 lutego 2016 r. Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora ww. okres wynikał z potrzeb przedstawionych przez WKO. Dodała również, że stanowisko zostało zlikwidowane, ponieważ sprawami organizacyjnymi zajęła się inna jednostka organizacyjna.

W ramach realizacji nałożonych na właścicieli i zarządców obiektów sportowych zadań, określonych w § 10 i 11 zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 3564/16 z dnia 17 lutego 2016 r. oraz § 13 ust. 2 zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 5590/16 z dnia 20 października 2016 r.¹³ MCS, jako zarządca obiektów sportowych, współpracowało z WKO, w zakresie spełnienia wskazanych przez ten podmiot wymogów infrastrukturalnych, niezbędnych do przeprowadzenia przedsięwzięć planowanych w ramach TWG 2017.

W 2014 r. WKO wytypowało z zarządzanych przez MCS obiektów Stadion Olimpijski oraz tzw. Pola Marsowe¹⁴ jako obiekty przewidziane do rozegrania zawodów sportowych w ramach Igrzysk. W dniu 18 września 2014 r. obie strony tj. MCS i WKO podpisały stosowne porozumienia (nr: 12/09/14 oraz 13/09/14)¹⁵, w zakresie m.in. wstępnej rezerwacji ww. obiektów.

Ponadto w dniu 18 września 2014 r. porozumieniem nr 14/09/14 dokonano wstępnej rezerwacji Stadionu Sportowego przy ul. Lotniczej 72 - jako obiektu przewidzianego do rozegrania zawodów podczas TWG 2017¹⁶.

Następnie, jak wyjaśnił Dyrektor, w marcu 2016 r. WKO wskazał dodatkowy obiekt – Stadion Sportowy Oławka. W zakresie tego obiektu w porozumieniu z WKO oraz właściwymi Federacjami Sportowymi Frisbee i Lacrosse ustalono zakres niezbędnych i pożądaných do wykonania prac adaptacyjnych i modernizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 10-70, 78-80, 1791-1793, 4216, 4291)

¹³ W sprawie podziału zadań dotyczących organizacji we Wrocławiu igrzysk „The World Games 2017”.

¹⁴ W roku 2015 odbyła się wizytacja przedstawicieli KO w celu zapoznania się z istniejącą infrastrukturą Pól Marsowych oraz określenia docelowych zadań do zrealizowania. Pola Marsowe w części będącej w dyspozycji MCS były przekazane do WKO i wykorzystane do przeprowadzania zawodów w przeciąganiu liny. MCS na tym terenie nie realizował żadnych prac adaptacyjnych. Większa część aktywności wraz z organizacją zaplecza dla zawodników i oficjeli zorganizowana była na terenie będącym w zarządzie Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Wizytacja przedstawicieli WKO odbyta w 2015 r. ograniczała się do określenia aktualnego stanu technicznego Pól Marsowych oraz możliwości posadowienia na tym terenie różnych przenośnych konstrukcji. W owym czasie plany WKO dotyczące organizacji zawodów na terenie Pól Marsowych zakładały zaangażowanie większej powierzchni terenu będącej w dyspozycji MCS. Ostatecznie WKO zmienił plany i wykorzystał niewielki obszar terenu MCS.

¹⁵ Porozumienie dotyczące rezerwacji Stadionu Olimpijskiego we Wrocławiu jako obiektu przewidzianego do rozegrania zawodów w ramach 10. Światowych Igrzysk Sportowych The World Games 2017 Wrocław, zawarte w dniu 18 września 2014 r. pomiędzy Wrocławskim Komitetem Organizacyjnym The World Games 2017 Wrocław z siedzibą we Wrocławiu a Gminą Wrocław – Młodzieżowym Centrum Sportu Wrocław z siedzibą we Wrocławiu.

Porozumienie dotyczące rezerwacji części obiektu sportowego pn. Pole Marsowe jako obiektu przewidzianego do rozegrania zawodów w ramach 10. Światowych Igrzysk Sportowych The World Games 2017 Wrocław, zawarte w dniu 18 września 2014 r. pomiędzy Wrocławskim Komitetem Organizacyjnym The World Games 2017 Wrocław z siedzibą we Wrocławiu a Gminą Wrocław – Młodzieżowym Centrum Sportu Wrocław z siedzibą we Wrocławiu.

¹⁶ Porozumienie dotyczące rezerwacji Stadionu Sportowego „Lotnicza” we Wrocławiu jako obiektu przewidzianego do rozegrania zawodów w ramach 10. Światowych Igrzysk Sportowych The World Games 2017 Wrocław, zawarte w dniu 18 września 2014 r. pomiędzy Wrocławskim Komitetem Organizacyjnym The World Games 2017 Wrocław z siedzibą we Wrocławiu a Gminą Wrocław – Młodzieżowym Centrum Sportu Wrocław z siedzibą we Wrocławiu.

W dniu 5 czerwca 2017 r. zostało podpisane porozumienie nr 140/2017 pomiędzy WKO a Gminą Wrocław – Młodzieżowym Centrum Sportu Wrocław w sprawie czasowego użyczenia obiektów MCS na potrzeby organizacji zawodów sportowych. Przedmiotem porozumienia było użyczenie obiektów MCS na potrzeby realizacji zawodów sportowych zgodnie ze szczegółowym harmonogramem, tj.:

- Stadion Olimpijski: futbol amerykański, żużel,
- Stadion Sportowy Oławka: fistball, lacrosse,
- część Pól Marsowych: przeciąganie liny.

Na mocy porozumienia nr 140/2017 MCS zobowiązane było do: dostosowania obiektów do wymagań sportowych według rozgrywanych dyscyplin; zabezpieczenia obiektów, wygradzenia; zapewnienia mediów i przyłączy; budowy obiektów tymczasowych; udostępnienia ich w terminie i zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z harmonogramu przebiegu TWG; ponadto zapewnienia w odpowiedniej liczbie personelu technicznego dla obsługi i poprawnego funkcjonowania obiektu, posiadającego niezbędne uprawnienia i wiedzę techniczną oraz osoby zarządzającej pracą ww. osób, tj. koordynatora obiektu; udostępnienia mediów na obiekcie, w tym m.in.: przyłączy elektrycznych, sieci internetowej; przygotowania infrastruktury sanitarnej i ppoż. na przeprowadzenie imprezy masowej; współpracy przy aranżacji obiektów w zakresie infrastruktury tymczasowej; uzyskania niezbędnych zgód i zezwoleń wynikających ze specyfiki obiektu i przepisów sportowych dyscyplin rozgrywanych na obiekcie itp.

Ponadto na podstawie tego porozumienia do zadań MCS należało przygotowanie wyżywienia dla zaproszonych gości oraz sędziów na udostępnionych na potrzeby zawodów sportowych ww. obiektach (tzw. usługa cateringowa), mimo że zgodnie z zarządzeniem 5590/16 Prezydenta Wrocławia w katalogu obowiązków tego podmiotu nie mieściła się działalność w tym zakresie.

Zgodnie z § 5 porozumienia, WKO był obowiązany do przekazania na rzecz MCS kwoty 140,0 tys. zł brutto na pokrycie niezbędnych kosztów, zawartych w załączniku nr 2 do porozumienia nr 140/2017 (m.in. zapewnienie niezbędnego personelu technicznego, udostępnienie mediów, zapewnienie wyposażenia w meble pól zawodów oraz pomieszczeń funkcyjnych, zapewnienie cateringu dla zaproszonych gości).

(dowód: akta kontroli str. 10-70, 78-80)

W dniu 2 stycznia 2017 r. zawarto umowę najmu nr 2/2017 pomiędzy Gminą Wrocław - Młodzieżowym Centrum Sportu a WKO na najem pomieszczenia magazynowego o łącznej powierzchni 130 m² zlokalizowanego przy ul. Lotniczej 72 we Wrocławiu, z okresem obowiązywania od 2 stycznia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r. Po zakończeniu TWG 2017 pomiędzy WKO i MCS podpisane zostało porozumienie z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie wynajęcia sprzętu sportowego oraz uprzątnięcia magazynu, zawarte w celu uregulowania wzajemnych stosunków dotyczących: zwrotu przez WKO lokalu – magazynu mieszczącego się przy ulicy Lotniczej 72 (będącego przedmiotem umowy nr 2/2017); w tym zgody MCS na odbiór nieuprzątniętego magazynu, w którym znajdowały się m.in. zużyte, zdekompletowane oraz uszkodzone materiały brandingowe TWG 2017; formy świadczenia wzajemnego MCS wynikającego z przekazania MCS do używania na czas oznaczony sprzętu sportowego należącego do WKO. Na mocy aneksu nr 1 z dnia 4 czerwca 2018 r. do tego porozumienia strony ustaliły, że WKO przekaże na własność pozostałe wyposażenie Gminie Wrocław, które zostanie wykorzystane przez MCS. Według stanu na dzień 4 czerwca 2019 r. magazyn został uprzątnięty.

(dowód: akta kontroli str. 71-77, 1504-1509, 1580-1587, 1588-1591, 1592-1652, 1654-1657, 1812-1813, 1817, 1822-1833)

1.3. MCS nie współpracowało z innymi niż WKO podmiotami/instytucjami w związku z realizacją przydzielonych zadań w ramach organizacji TWG 2017.

(dowód: akta kontroli str. 7-17)

1.4. Centrum nie prowadziło inwestycji polegającej na renowacji Stadionu Olimpijskiego dla potrzeb organizacji TWG 2017. Zadanie to było realizowane przez Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. (dalej: Wrocławskie Inwestycje). Dla potrzeb organizacji zawodów w ramach The World Games 2017 przedstawiciele MCS, jako zarządcy tego obiektu, uczestniczyli w spotkaniach, radach projektowych, organizowanych przez Wrocławskie Inwestycje. Spółka ta w imieniu Miasta odpowiadała za przygotowanie i nadzór inwestorski całego procesu budowlanego. W radach uczestniczyli również przedstawiciele WKO oraz klubu żużlowego – Wrocławskie Towarzystwo Sportowe SA (dalej: WTS SA). Z ww. podmiotami Wrocławskie Inwestycje konsultowały proponowane rozwiązania projektowe, głównie w oparciu o wymogi poszczególnych federacji organizujących zawody na Stadionie Olimpijskim. W wyniku zrealizowanych spotkań ustalone zostały między innymi wstępne założenia funkcji poszczególnych części obiektu i jego pomieszczeń oraz planowany harmonogram działania spółki Wrocławskie Inwestycje, omawiano także możliwości techniczne zadania obiektu, cztery warianty przebudowy trybun, czy też zapotrzebowanie na media.¹⁷

MCS prowadziło natomiast modernizację Stadionu Sportowego Oławka, zgodnie z priorytetami ustalonymi z WKO. W zakresie modernizacji tego Stadionu uzgodnienia toczono bezpośrednio z WKO. Przeprowadzono spotkania w terenie, w tym jedną z udziałem przedstawicieli właściwych federacji, w wyniku czego określono zakres koniecznych i pożądanых prac oraz ustalono priorytet ich realizacji, uzależniony od uwarunkowań finansowych i prawnych.

MCS zostało dysponentem kwoty 350,0 tys. zł brutto na realizację zadania *INW/349 – Modernizacja Stadionu Sportowego Oławka dla potrzeb World Games 2017*. Powyższe zostało potwierdzone uchwałą Rady Miejskiej Wrocław Nr XXXIV/704/16 z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie budżetu Miasta na 2017 rok. W efekcie otrzymania środków, przeprowadzono renowację nawierzchni naturalnej płyty głównej, wyremontowano trybunę główną, uzupełniono wyeksploatowane lub brakujące elementy będących w zasobie jednostki zestawów trybun mobilnych, wykonano remont i adaptację wybranych pomieszczeń budynku administracyjnego (szatnie i pomieszczenia obsługi zawodów), wykonano utwardzone ciągi piesze wokół płyty głównej boiska, w kolejności odpowiadającej ustalonym z WKO priorytetom. Na wyżej wskazane prace wydatkowano ogółem kwotę w wysokości 347,2 tys. zł brutto.

Na etapie planowania realizacji prac remontowych pn. „*Modernizacja Stadionu Sportowego Oławka dla potrzeb World Games 2017*” podjęto decyzję o realizacji remontu bez uwzględnienia wykonania drenażu płyty boiska.

Dyrektor MCS wyjaśnił, że zakres planowanych prac remontowych związanych z adaptacją Stadionu Oławka dla potrzeb TWG 2017 przede wszystkim ograniczony był możliwymi do pozyskania środkami i w praktyce polegał na wykonaniu prac niezbędnych dla przeprowadzenia zawodów. „(...) Nie brano pod uwagę wykonania drenażu z dwóch podstawowych powodów. Po pierwsze wykonanie drenażu płyty głównej boiska wiązałoby się z przebudową jego podbudowy w tym wymianą w znacznej ilości gruntu (trudne warunki gruntowe), co z kolei wymagałoby zaangażowania środków finansowych wielokrotnie przewyższających realny do uzyskania budżet. Po drugie, brak możliwości przyłączenia obiektu do sieci kanalizacji deszczowej wymagałoby wykonania urządzeń retencjująco-

¹⁷ Zgodnie z notatką ze spotkania z dnia 28 maja 2013 r. oraz 24 czerwca 2013 r.

rozsączających, co dodatkowo podniosłoby koszty całego zadania. Z dotychczasowych doświadczeń związanych z użytkowaniem tego boiska można uznać, że nie występuje problem zalegania wód opadowych na płycie, długotrwałe uniemożliwiający jej użytkowanie. Sporadycznie, w przypadku intensywnych opadów zdarza się krótkotrwałe zaleganie w miejscach zagłębień użytkowych płyty niewielkich ilości wody. Niemniej nie stanowi to istotnego problemu. Nie prowadzono szczegółowych analiz związanych z wpływem braku drenażu na prawidłowe funkcjonowanie obiektu. Niemniej MCS posiada wiedzę na temat uciążliwości związanych z brakiem kanalizacji deszczowej związanej z odwodnieniem obszaru parkingu oraz budynku administracyjnego i hali sportowej, które wymagają rozwiązania”.

(dowód: akta kontroli str. 10-70, 78-83, 1801-1806, 1812, 1816-1817)

1.5. MCS nie opracowywało strategii i innych dokumentów o podobnym charakterze na lata 2012-2018 związanych z organizacją TWG 2017. Jak wskazał Dyrektor, rola Centrum ograniczała się głównie do ustalenia z udziałem WKO niezbędnych prac adaptacyjnych celem przeprowadzenia zawodów w ramach Igrzysk.

(dowód: akta kontroli str. 7-17)

1.6. Centrum miało zapewnione finansowanie na realizację przypisanych zadań związanych z Igrzyskami. W ramach organizacji TWG 2017, MCS realizowało dwa przedsięwzięcia i na ten cel otrzymało następujące środki finansowe:

– w planie finansowym posiadało zabezpieczone środki na usługę cateringową w pozycji: Zadanie MCS/ZP01 w dziele 926 rozdziale 92604 paragrafie 4300+999 plan na dzień 30 czerwca 2017 r. wynosił 713,5 tys. zł. Po zapłacie 140,0 tys. zł przez KO za realizację usługi cateringu¹⁸, zgodnie z porozumieniem nr 140/2017, MCS zwróciło się z wnioskiem o zwiększenie planu dochodów i wydatków na łączną kwotę 140,0 tys. zł. Ostatecznie zwiększony został plan finansowy¹⁹ dla zadania MCS/ZP01 kwotę 140 tys. zł²⁰, za realizację usługi cateringowej;

– WKO, na wniosek MCS z dnia 7 października 2016 r., zwrócił się do Miasta Wrocław o przyznanie temu podmiotowi kwoty 350,0 tys. zł na modernizację Stadionu Sportowego Olawka, z zastrzeżeniem, że w związku z napiętym harmonogramem prac oraz terminami wynikającymi z procedur PZP rozliczenia wynikające z zawartych umów planowane będą na rok 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 139-149, 154-163, 1580-1587, 1592-1652)

1.7. Ogółem na realizację zadań związanych z TWG 2017, MCS udzieliło 12 zamówień publicznych w 2017 r., z czego jedno zamówienie udzielone zostało w trybie przetargu nieograniczonego, a pozostałe 11 z zastosowaniem art. 4 pkt 8 ustawy PZP, tj. na podstawie regulacji wewnętrznych obowiązujących w MCS (zarządzenie nr 31/16 Dyrektora Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia w życie *Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych w Młodzieżowym Centrum Sportu*). Kwota wypłacona wykonawcom z tytułu realizacji ww. zamówień wyniosła ogółem 747,5 tys. zł, z czego 228,5 tys. zł wydatkowano na zamówienie udzielone w trybie przetargu nieograniczonego, a 519,0 tys. zł na pozostałe zamówienia.

¹⁸ Zorganizowanie i wykonanie kompleksowej usługi cateringowej The World Games 2017 w zakresie żywienia zaproszonych gości oraz osób funkcyjnych.

¹⁹ WKO wpłaciło na konto dochodowe MCS kwotę 140 tys. zł, związaną z zakupem usługi cateringowej od MCS, zgodnie z Porozumieniem 3/2007, dochody zostały odprowadzone do gminy Wrocław, następnie uchwałą Nr XLVI/961/17 zwiększono plan finansowy wydatków MCS o kwotę 140 tys. zł. WKO przełał środki na rachunek dochodowy MCS na podstawie dwóch faktur, tj. faktura z dnia 27 czerwca 2017 r. na kwotę 56,0 tys. zł oraz z dnia 31 lipca 2017 r. na kwotę 84,0 tys. zł.

²⁰ Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 września 2017 r. Nr XLVI/961/17 zmieniającą uchwałę Nr XXXIV/704/16 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie budżetu Miasta na 2017 rok.

Kontrolą objęto 12 zamówień, spośród których jedno zostało udzielone zgodnie z PZP, a dziewięć z regulacjami wewnętrznymi. W przypadku dwóch zamówień stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 150-151, 172-1126, 1580-1587, 1592-1652)

1.8. Czasowe użyczenie obiektów sportowych przez MCS na potrzeby rozegrania zawodów w dyscyplinach Igrzysk dotyczyło: [1] Stadionu Olimpijskiego (dyscypliny: żużel i futbol amerykański), [2] części Pól Marsowych (przeciąganie liny), [3] Stadionu Sportowego Oławka (fistball oraz lacrosse).

Użyczenie ww. obiektów odbyło się zgodnie z postanowieniami zawartego porozumienia nr 140/2017.

Z tytułu realizacji przywołanego porozumienia MCS poniosło wydatki na poziomie 65,0 tys. zł (usługa cateringowa). Pozostałe zadania realizowane przez MCS, zgodnie z zawartym porozumieniem (określone w załączniku nr 2), wykonano w ramach działalności statutowej MCS (siłami i środkami MCS, bez zlecenia usług podmiotom zewnętrznym) i wydatki te nie zostały wyodrębnione spośród wydatków realizowanych w ramach planu finansowego na 2017 r. MCS w związku z realizacją porozumienia nr 140/2017 uzyskało dochody we wspomnianej kwocie 140,0 tys. zł²¹.

Po zakończeniu renowacji Stadionu Olimpijskiego, a przed rozpoczęciem TWG 2017, wystąpiły dwa przypadki zalania tego obiektu przez wody opadowe. Centrum 1 czerwca 2017 r.²² zleciło usługę czyszczenia m.in. kanalizacji deszczowej na Stadionie Olimpijskim. Całościowe wydatki w ramach tego zlecenia wyniosły blisko 50,6 tys. zł. W wyniku tych prac stwierdzono m.in. zaleganie odpadów budowlanych, w tym kostki betonowej oraz gruzu. Dyrektor MCS wskazał, że decyzję o wykonaniu czyszczenia kanalizacji we własnym zakresie podjęto ze względu na organizowane zawody w ramach TWG 2017, a także w szczególności imprezy żużlowe organizowane przez klub żużlowy, które przez niedrożną kanalizację deszczową mogłyby zostać odwołane. Centrum nie wystąpiło o zwrot tych nakładów.

(dowód: akta kontroli str. 44-67, 153-154, 1552-1553, 1814, 1818, 4215, 4219, 4278-4286)

Wyjaśniając przyczyny, dla których MCS wystąpiło do Miasta Wrocławia o zwiększenie planu finansowego o 140,0 tys. zł, w związku z realizacją porozumienia nr 140/2017, Dyrektor MCS wskazał, że po uiszczeniu kwoty 140,0 tys. zł przez WKO, MCS zwróciło się z wnioskiem MCS-3003/17 o zwiększenie planu dochodów i wydatków na łączną kwotę 140,0 tys. zł. Zabezpieczenie dodatkowych środków w planie dochodów i wydatków MCS umożliwiło sprawne funkcjonowanie jednostki do końca roku 2017.

(dowód: akta kontroli str. 1580-1587, 1592-1652)

1.9. Całkowita kwota wydatków²³ poniesionych przez MCS na organizację TWG w latach 2012-2018 wyniosła 722,1 tys. zł. (w tym: [1] 65,1 tys. zł za usługę cateringową, [2] 309,9 tys. zł za dostawę mebli i wyposażenie sanitariatów, [3] 347,2 tys. zł na modernizację Stadionu Oławka. Wysokość dochodów zamknęła się kwotą 129,5 tys. zł (w tym: [1] 6,2 tys. zł – za wynajem magazynu na stadionie przy ul. Lotniczej, [2] 113,8 tys. zł netto – z tytułu realizacji porozumienia nr 140/2017, [3] 9,5 tys. zł – za wynajem Stadionu Olimpijskiego na uroczyste otwarcie TWG 2017.

(dowód: akta kontroli str. 44-67, 153-154, 165-171)

²¹ Faktura z dnia 27 czerwca 2017 r. na kwotę 56,0 tys. zł oraz z dnia 31 lipca 2017 r. na kwotę 84,0 tys. zł .

²² Umowa 155/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r.

²³ Koszty po odliczeniu VAT przez jednostkę samorządu terytorialnego wyniosły 660,0 tys. zł.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W związku z unieważnieniem dwóch prowadzonych postępowań, tj. 1) postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego pn. Remont trybuny widowiskowej zlokalizowanej na Stadionie Sportowym „Oławka” przy ul. Na Niskich Łąkach 8 we Wrocławiu²⁴ oraz 2) prowadzonego na podstawie zarządzenia nr 31/16 postępowania pn. Renowacja nawierzchni naturalnej (trawiastej) płyty głównej boiska piłkarskiego na Stadionie Sportowym „Oławka”²⁵, MCS podzieliło przedmiotowe zadanie na siedem części, o łącznej wartości szacunkowej ogółem 268,3 tys. zł netto. W odniesieniu do każdej z tych części MCS udzieliło zamówienia wskazując jako podstawę prawną art. 4 pkt 8 ustawy PZP, mimo że dwie części przekraczały 20 % wartości szacunkowej całego zamówienia i zgodnie z art. 6a ustawy PZP, w przypadku tych części MCS powinien stosować przepisy tej ustawy²⁶.

Dotyczyło to następujących części zamówienia:

1.1. Przedmiot zamówienia: „Renowacja nawierzchni naturalnej (trawiastej) płyty głównej boiska piłkarskiego na Stadionie Sportowym „Oławka” przy ul. Na Niskich Łąkach 8 we Wrocławiu”, szacunkowa wartość zamówienia: 105,0 tys. zł (netto), tj. ok. 26% szacunkowej wartości całego zamówienia²⁷. W związku z realizacją tej części zamówienia MCS zawarło z wykonawcą w dniu 28 kwietnia 2017 r. umowę świadczenia usługi nr 82/2017. Wynagrodzenie wypłacone wykonawcy wg zapisów umownych wyniosło 109 080,00 zł brutto.

1.2. Przedmiot zamówienia: „Zakup materiałów budowlanych i instalacyjnych (elektrycznych i sanitarnych) dla potrzeb wykonania prac remontowych systemem gospodarczym (siłami własnymi) - remont trybuny głównej oraz remont budynku głównego”, szacunkowa wartość zamówienia 114 483,50 zł (netto), tj. ok. 29 % szacunkowej wartości całego zamówienia²⁸. W ramach tej części realizowano zakupy doraźne, wg bieżących potrzeb. Wartość poniesionych wydatków w ramach tej części zamówienia wyniosła 107 627,69 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 150-151,172-1480, 1554-1577)

²⁴ Postępowanie zostało unieważnione, na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy PZP, bowiem cena złożonej jako jedynej oferty w postępowaniu przewyższała kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Wartość złożonej oferty wynosiła 337,0 tys. zł. Planowana kwota środków przez MCS na realizację tego zadania wynosiła 172,5 tys. zł.

²⁵ Z pominięciem ustawy PZP, co było również nieprawidłowe w tym przypadku, gdyż zgodnie z art. 6a ustawy PZP wartość tej części zamówienia przekraczała 20 % wartości całego zamówienia i w związku z powyższym należało stosować przepisy ustawy PZP w tym przypadku.

²⁶ Ustawa PZP przewiduje możliwość udzielania zamówień w częściach w sytuacji, gdy zamawiający już na etapie planowania zamówienia jest w stanie przewidzieć jego rozmiar oraz zakres, a decyduje się udzielać zamówienia sukcesywnie np. z przyczyn gospodarczych bądź organizacyjnych. Sposób ustalenia wartości takiego zamówienia reguluje treść art. 32 ust. 4 ustawy PZP, zgodnie z którą jeżeli zamawiający dopuszcza możliwość składania ofert częściowych albo udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia. Jeżeli zatem tak obliczona wartość zamówienia przekroczy kwotę, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy PZP, zamawiający będzie zobowiązany stosować określone przepisy ustawy PZP do poszczególnych części zamówienia, nawet w przypadku gdy ich jednostkowa wartość nie przekracza kwoty wymienionej powyżej. Natomiast zgodnie z art. 6a ustawy PZP w przypadku zamówień udzielanych w częściach, do udzielenia zamówienia na daną część zamawiający może stosować przepisy właściwe dla wartości tej części zamówienia, jeżeli jej wartość jest mniejsza niż wyrażona w złotych równowartość kwoty 80 000 euro dla dostaw lub usług oraz 1 000 000 euro dla robót budowlanych, pod warunkiem że łączna wartość tych części wynosi nie więcej niż 20% wartości zamówienia.

²⁷ Według wstępnego oszacowania kosztów adaptacji obiektu sporządzonego w październiku 2016 r., tj. bez sporządzania szczegółowych wycen poszczególnych zadań cząstkowych, budżet potrzebnych na ich realizację, wynosił ok. 410 tys. zł.

²⁸ Według wstępnego oszacowania kosztów adaptacji obiektu sporządzonego w październiku 2016 r., tj. bez sporządzania szczegółowych wycen poszczególnych zadań cząstkowych, budżet potrzebnych na ich realizację, wynosił ok. 410 tys. zł.

Dyrektor MCS wyjaśnił że uzgodniony przez MCS z WKO Plan przygotowań obiektu Stadionu Sportowego Oławka²⁹ uwzględniał przygotowania adaptacyjne obiektu z podziałem na niezbędne oraz pożądane zadania cząstkowe, których realizacja usprawniłaby organizację zawodów i przyczyniła się do ogólnej poprawy stanu technicznego, wizerunku i estetyki obiektu. MCS było dysponentem kwoty w wysokości 350 tys. zł w ramach zadania INW/349 od 1 stycznia 2017 r.³⁰ Kierując się ustalonymi z WKO priorytetami, potwierdzono możliwość realizacji wyłącznie zadania 1.4 – renowacja płyty głównej oraz zadania 1.3 – remont trybuny głównej. Wartość dla zadania 1.4 (usługa) została określona na poziomie 105 tys. zł netto, natomiast wartość szacunkowa zamówienia dla zadania 1.3 (robota budowlana), zgodnie z kosztorysem inwestorskim sporządzonym metodą kalkulacji szczegółowej wyniosła 172 521,77 zł netto. Wobec czego szacowana łączna wartość obydwu zamówień wyniosła ok. 330 tys. zł brutto, co w odniesieniu do uzyskanego budżetu uniemożliwiało realizację pozostałych zadań cząstkowych. Ze względu na fakt, że realizacja zadania 1.4 miała bezwzględny priorytet i wiązała się z przeprowadzeniem wyspecjalizowanych zabiegów oraz mając na uwadze ściśle wyspecjalizowany charakter usługi oraz czas w jakim powinna zostać zrealizowana w istniejącym stanie faktycznym i prawnym (odrębna tożsamość przedmiotowa i rodzajowa) nie było uzasadnienia do łączenia tej usługi z zadaniem 1.3 – związanym z realizacją robót budowlanych polegających na remoncie trybuny głównej. Ponadto ogłoszenie przetargu na remont trybuny uzależnione było od skutecznego dokonania zgłoszenia rozpoczęcia robót budowlanych poprzedzonego uzyskaniem opinii Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Przetarg na wyłonienie wykonawcy robót zadania 1.3 ogłoszono w czasie kiedy znany był już pozostały po zakontraktowaniu zadania 1.4 budżet, możliwy do przeznaczenia na realizację tych robót budowlanych w wysokości: 236 600 zł brutto. Mając jednocześnie na uwadze sztywny termin realizacji tych robót, MCS działając na podstawie art. 11b ust. 2 ustawy PZP dodatkowo zawiadomiło pisemnie 11 potencjalnych wykonawców o ogłoszonym przetargu zapraszając ich do złożenia ofert. Niestety żaden z nich nie zdecydował się na złożenie oferty, a jedyna złożona w postępowaniu oferta o ponad 100 tys. zł przekraczała budżet zadania. Mając na względzie, że rozpisanie kolejnego postępowania przetargowego nie gwarantowało uzyskania ofert i wyboru wykonawcy - podjęto działania w celu wykonania remontu trybuny głównej systemem gospodarczym, z ograniczeniem zakresu i maksymalnym uproszczeniem technologii prac, dostosowując ją do możliwości Zespołu ds. Remontów Gospodarczych Obiektów MCS. Zgodnie z wyceną zakres rzeczowo-ilościowych potrzeb materiałowych zadania wyniósłby ok. 115 tys. zł netto. Ze względu na brak możliwości magazynowania materiałów budowlanych, zakupów dokonywano sukcesywnie w miarę postępu prac i wg ujawnianych w trakcie ich prowadzenia potrzeb. Powyższe działania, podjęte przez MCS zostały skonsultowane z WKO³¹.

MCS nie podejmowało działań w celu zwiększenia kwoty na realizację przedmiotowego zadania. Zgodnie ze stanowiskiem WKO przyznany budżet w wysokości 350 tys. zł miał charakter ścisłego. Ponadto, mając na uwadze zakres i skalę komplikacji prac, wybór oferty na kwotę powyżej przewyższającą szacowany budżet w naszej ocenie był bezzasadny w aspekcie racjonalnych kosztów tych robót, a wykonawca który złożył tą ofertę znany był z innych realizowanych przez nas postępowań, w których również składał oferty o mocno zawyżonych i nieuzasadnionych cenach.

²⁹ Potwierdzony pismem z dnia 7 października 2016 r. (L.dz. MCS-3558/16).

³⁰ Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXIV/704/16 z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie budżetu Miasta na 2017 rok.

³¹ Potwierdzone pismem MCS z dnia 26 maja 2017 r. (L.dz. MCS-2044/17)

NIK nie podziela wyjaśnień Dyrektora MCS w zakresie odrębnej tożsamości przedmiotowej i rodzajowej zadania 1.4 i 1.3, gdyż przedmiotowe zadania charakteryzowały się tożsamością czasową ich realizacji oraz składały się na realizację jednego zadania inwestycyjnego pn. Remont trybuny widowiskowej zlokalizowanej na Stadionie Sportowym „Oławka” przy ul. Na Niskich Łąkach 8 we Wrocławiu. W związku z powyższym nie było przesłanek do odstąpienia od stosowania ustawy PZP w przy udzielaniu zamówienia w ww. przypadkach.

(dowód: akta kontroli str. 1580-1587, 1592-1652)

2. Centrum nie podjęło działań w zakresie uzyskania od wykonawcy robót budowlanych polegających na renowacji Stadionu Olimpijskiego zwrotu środków wydatkowanych przez Centrum w związku z przeprowadzonym przed TWG 2017, czyszczeniem kanalizacji deszczowej, zanieczyszczonej odpadami po realizacji inwestycji. Z tytułu realizacji umowy m.in. obejmującej czyszczenie ww. kanalizacji, Centrum wydatkowało kwotę 50 589,90 zł.

Zastępca Dyrektora ds. Technicznych i Eksploatacji Obiektów³² wskazał, że MCS podjęło decyzję o wykonaniu czyszczenia kanalizacji deszczowej we własnym zakresie ze względu na organizowane na stadionie zawody TWG 2017, a także w szczególności na imprezy żużlowe organizowane przez WTS SA, które przez niedrożną kanalizację deszczową mogłyby zostać odwołane. Nie wyjaśnił przy tym, z jakiego powodu MCS nie podjęło działań ukierunkowanych na zwrot tych środków.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonego czyszczenia wskazywała na zaleganie w sieci kanalizacyjnej gruzu budowlanego/odpadów budowlanych (w tym kostki betonowej). W ocenie NIK mając na uwadze powyższe, a także fakt, że przebudowa kanalizacji deszczowej stanowiła element renowacji Stadionu Olimpijskiego, MCS jako podmiot zlecający wykonanie czyszczenia kanalizacji deszczowej³³, po ujawnieniu zalegania w kanalizacji odpadów budowlanych, powinno podjąć działania ukierunkowane na zwrot przez wykonawcę inwestycji środków wydatkowanych na czyszczenie kanalizacji deszczowej.

(dowód: akta kontroli str. 1812-1820)

Ocena cząstkowa

Centrum zrealizowało powierzone zadania w zakresie organizacji TWG 2017 w sposób umożliwiający przeprowadzenie Igrzysk. Realizowane przez MCS działania związane z organizacją Igrzysk obejmowały przede wszystkim przygotowanie oraz udostępnienie wytypowanych na potrzeby tego wydarzenia, a zarządzanych przez MCS obiektów sportowych, tj.: Stadionu Olimpijskiego, Pól Marsowych, a w przypadku Stadionu Oławka również realizację niezbędnych robót budowlanych. Ponadto MCS zrealizowało na potrzeby Igrzysk usługę cateringową. Działania Centrum przyczyniły się tym samym bezpośrednio do przeprowadzenia zawodów w pięciu dyscyplinach sportowych podczas Igrzysk.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości w zbadanym obszarze polegały na: **[1]** niezastosowaniu do dwóch części zamówienia przepisów ustawy PZP, pomimo że wartość tych części przekraczała 20% pierwotnie szacowanej wartości zamówienia; **[2]** niepodjęciu działań w zakresie uzyskania od wykonawcy robót budowlanych polegających na renowacji Stadionu Olimpijskiego zwrotu środków wydatkowanych przez Centrum w związku z przeprowadzonym przed TWG 2017 czyszczeniem kanalizacji deszczowej, zanieczyszczonej odpadami po realizacji inwestycji.

³² Zatrudniony na tym stanowisku do dnia 31 lipca 2019 r.

³³ Umowa Nr 155/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r.

2. Efektywność wykorzystania obiektów sportowych objętych inwestycjami/przedsięwzięciami, w związku z realizacją The World Games 2017 w trakcie, jak i po zakończeniu Igrzysk

Opis stanu faktycznego

2.1. Jak wskazano powyżej, zgodnie z porozumieniem nr 140/2017, MCS nie było organizatorem imprez które odbywały się w ramach TWG 2017, natomiast odpowiadało za przygotowanie obiektów na Igrzyska oraz przygotowanie usługi cateringowej. Wskazane zadania zostały zrealizowane.

Dyrektor wyjaśnił, że MCS zarządzało wymienionymi w porozumieniu nr 140/2017 obiektami przed wytypowaniem ich do wykorzystania podczas Igrzysk, w związku z czym nie wdrażano dodatkowych uregulowań organizacyjnych, a nadzór Centrum ograniczał się do wykonywania zadań statutowych wynikających z trwałego zarządu i realizowany był na podstawie obowiązujących w MCS regulaminów organizacyjnych, tj. zarządzenia nr 21/14 z dnia 30 kwietnia 2014 r. Dyrektora MCS i zarządzenia nr 07/16 z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Młodzieżowego Centrum Sportu oraz na podstawie Statutu Młodzieżowego Centrum Sportu, stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały nr XLIV/1069/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 maja 2013 r.

Wysokość cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej w MCS regulowało zarządzenie nr 4939/16 Prezydenta Wrocławia z dnia 22 lipca 2016 r. (obowiązujące od 1 września 2016 r.), w sprawie ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej w Młodzieżowym Centrum Sportu nr 11809/14 z dnia 29 sierpnia 2014 r. W zarządzeniu tym nie wymieniono stadionów³⁴. Uzyskane przychody zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁵ były odprowadzane na rachunek dochodów Miasta.

Podczas TWG 2017 na obiektach pozostających w trwałym zarządzie Centrum przeprowadzono treningi i zawody w następujących dyscyplinach:

- futbol amerykański - w dniach od 21 do 24 lipca 2017 r. (Stadion Olimpijski),
- lacrosse w dniach od 26 do 30 lipca 2017 r. (Stadion Oławka),
- żużel w dniach od 28 do 29 lipca 2017 r. (Stadion Olimpijski),
- przeciąganie liny w dniach od 28 do 30 lipca 2017 r. (Pola Marsowe).

(dowód: akta kontroli str. 84-137, 1481-1499)

2.2.1. Procedury regulujące zasady zarządzania obiektami sportowymi po Igrzyskach oraz przed nimi zostały wyszczególnione w punkcie 2.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Dyrektor wyjaśnił, że w MCS nie opracowano koncepcji lub strategii wykorzystywania przebudowanej i odremontowanej infrastruktury sportowej wykorzystywanej na TWG 2017 wskazując, że zapotrzebowanie na najem infrastruktury sportowej MCS wzrastało z roku na rok, a Centrum nie było w stanie swoim zasobem zaspokoić tych potrzeb. Przebudowa obiektów przyczyniła się do zwiększenia frekwencji i liczby podmiotów korzystających z infrastruktury. W oparciu o cennik i harmonogram wynajmu na obiektach odbywały się mecze i treningi klubów sportowych, stowarzyszeń i innych grup. Podwyższenie standardu obiektu przyczyniło się do możliwości rozgrywania meczów ligowych np. na Stadionie Sportowym Oławka.

(dowód: akta kontroli str.7-9, 84-137, 1481-1499, 1579)

³⁴ Jako obiekty sportowe wymieniono w załączniku do zarządzenia: I Boiska, II. Hale Sportowe, III. Sale Gimnastyczne, IV. Strzelnicę Sportową, V. Centrum Sportów Ekstremalnych, VI. Tor Kolarski – Poświętne.

³⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

Wykorzystywane podczas TWG 2017 obiekty, wskazane w porozumieniu nr 140/2017, pozostawały w trwałym zarządzie MCS i zgodnie z zadaniami i kompetencjami określonymi w Statucie oraz Regulaminie Organizacyjnym Centrum sprawowało nad nimi nadzór (zarówno przed jak i po organizacji Igrzysk).

W przypadku obiektów sportowych pn. Pola Marsowe³⁶ i Stadion Sportowy Oławka³⁷ nie zawierano umów serwisowych. Prace w tym zakresie należały do pracowników MCS. Oba obiekty posiadały ochronę osobową realizowaną przez zewnętrzną firmę ochroniarską.

(dowód: akta kontroli str.1497-1499, 1510-1531, 1691-1785, 1791-1800)

Liczba imprez zorganizowanych przez MCS wzrosła z czterech w 2012 r.³⁸, (udział w trzech z czterech zorganizowanych imprezach uzależniony był od wniesienia wpisowego), do 10 w 2018 r. i 12 w 2019³⁹, (udział odpowiednio w sześciu i siedmiu imprezach uzależniony był od wniesienia opłaty wpisowej), z liczbą uczestników odpowiednio 9 966 osób w 2012 r. i 24 825 w 2018 r. (wzrost o 249 %). Imprezy były organizowane w oparciu o kalendarz imprez sportowo-rekreacyjnych.

(dowód: akta kontroli str.1501-1503, 1786-1790)

Liczba umów zawieranych przez MCS, które obowiązywały w latach 2012-2019⁴⁰ na najem infrastruktury sportowej (Stadion Olimpijski, w tym Pola Marsowe i Stadion Oławka) wzrosła odpowiednio z 20 do 50 (wzrost o 150 %).

Po TWG 2017 na obiektach MCS, prowadzono szkolenia zawodników lub organizacje zawodów w następujących dyscyplinach Igrzysk: ultimate frisbee, lacrosse, futbol amerykański, żużel.

(dowód: akta kontroli str. 1532-1551)

Analiza systemu rezerwacyjnego zamieszczonego na stronie internetowej MCS oraz zawartych umów najmu wykazała, że obiekty wykorzystane na TWG 2017, tj. Stadion Olimpijski i Stadion Oławka były objęte rezerwacją w wysokim stopniu, za wyjątkiem płyty głównej na Stadionie Oławka. W zakresie nieujmowania w systemie rezerwacji płyty głównej i toru żużlowego na Stadionie Olimpijskim oraz sali gimnastycznej nr 1 i nr 2, Dyrektor MCS wyjaśnił, że sale znajdujące się na terenie budynku administracyjnego nie są ujęte w systemie rezerwacji z uwagi na wyłączny najem tychże pomieszczeń kontrahentom. I tak, sala nr 1 została wynajęta Klubowi Sportowemu Szpada Wrocław na podstawie umowy najmu⁴¹ zawartej na czas oznaczony od 3 września 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. Sala nr 2 została wynajęta Klubowi Sportowemu Akademickiego Związku Sportowego Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu na podstawie umowy najmu⁴² na okres od 11 września

³⁶ Pola Marsowe są udostępniane klubom sportowym i innym organizacjom, którzy organizują zarówno treningi dla młodzieży i dorosłych, jak również różnego rodzaju imprezy. Są to głównie zajęcia z piłki nożnej i frisbee. Pola Marsowe są czynne codziennie w godzinach od 08:00 do 22:00

³⁷ Stadion Sportowy Oławka jest udostępniany klubom sportowym, stowarzyszeniom i innym organizacjom, które prowadzą zarówno treningi dla młodzieży jak i dorosłych.. Są to przede wszystkim zajęcia z piłki nożnej z racji posiadanej infrastruktury tj. dwa pełnowymiarowe boiska do piłki nożnej o nawierzchni sztucznej, jedna pełnowymiarowa płyta naturalna do piłki nożnej (która była areną zmagania podczas TWG 2017 w dyscyplinach football oraz lacrosse) oraz jedna płyta boczna treningowa, naturalna, niepełnowymiarowa oraz hala piłkarska wraz z budynkiem szatniowo – sanitarnym. Stadion Sportowy Oławka jest czynny codziennie w godzinach od 07:00 do 23.30 (w tym boiska naturalne są udostępniane do zmierzchu, płyty sztuczne z oświetleniem do godziny 22.00, a hala piłkarska do godziny 23.30), a intensywność użytkowania jest uzależniona od grafików wynajmu obiektu.

³⁸ Wrocławska Olimpiada Młodzieży (udział bezpłatny), Otwarcie programu ITMZ, Wrocław Maraton, Bieg Rodzinny.

³⁹ W tym w: [1] 2018 r. i 2019 r.: Wrocławska Olimpiada Młodzieży, Nocny Wrocław Półmaraton, Wrocław Trophy, Wrocław Walk Maraton, Wrocław Maraton, Wieczorny Bieg Rodzinny, Bieg Rodzinny, Otwarte Mistrzostwa Wrocławia w biegach długich – współorganizacja; [2] w 2019 r.: Wrocławski Bieg Niepodległości, Wrocław Basketball, Olimpijskie Mikołajki na Sportowo.

⁴⁰ Do 28 lutego 2019 r.

⁴¹ Umowa z dnia 3 września 2018 r.

⁴² Umowa najmu z dnia 11 września 2017 r.

2017 r. do 31 sierpnia 2020 r. Dyrektor wskazał również, że systemem rezerwacji nie jest objęta również płyta główna Stadionu Olimpijskiego z uwagi na wyjątkowo duży nakład pracy jaki wymagany jest przy utrzymaniu idealnego stanu tej nawierzchni. Zastosowane technologie, tj. sztuczna nawierzchnia trawiasta, wraz z systemem odwadniającym znajdującym się pod całą murawą płyty, podlegają koniecznym pracom konserwacyjnym, w tym czesaniu czy uzupełnianiu granulatu, pozwalającego na utrzymanie stałej sprężystości nawierzchni. Wszystkie prace konserwacyjne i eksploatacyjne są wykonywane zgodnie z posiadaną instrukcją użytkowania i intensywności eksploatacji nawierzchni. Boisko to służy przede wszystkim uprawianiu futbolu amerykańskiego, posiada odpowiednie oznakowanie zgodne z wymogami dyscypliny oraz na jego dwóch przeciwległych końcach umieszczone są specjalne bramki do futbolu amerykańskiego. Z uwagi na to, że jest to jedyne takie boisko we Wrocławiu korzystają z niego zawodnicy Panthers Wrocław – wielokrotni triumfatorzy Polskiej Ligi Futbolu Amerykańskiego. W wyjątkowych przypadkach jest ono udostępniane innym podmiotom, jednak tylko w celu przeprowadzenia imprez sportowych wyższej rangi.

(dowód: akta kontroli str. 1532-1551, 1791-1795)

Po modernizacji Stadionu Olimpijskiego Dyrektor MCS wygospodarował w Trybunie Zachodniej pomieszczenie na organizację Izby Pamięci Wrocławskiego Sportu, gdzie m.in. w ramach ekspozycji stałej można oglądać pamiątki związane z ponad trzydziestoletnią historią wrocławskiego maratonu oraz półmaratonu. W Izbie organizowane są także wystawy czasowe.

(dowód: akta kontroli str. 1579, 1795-1796)

2.2.2 Stadion Olimpijski po zakończeniu jego renowacji w 2017 r. objęty był pięcioletnią gwarancją wykonawcy. MCS podpisał umowy serwisowe na: HVAC⁴³, instalacje niskoprądowe, systemy bezpieczeństwa, windy i kotłownie gazowe. W związku z realizacją czynności (przegład, serwis) wymaganych do zachowania gwarancji Centrum wydatkowało w latach 2017-2019 (do końca października) łącznie 332 044,12 zł (odpowiednio: 31 577,70 zł; 160 135,80 zł oraz 130 330,62 zł). Spośród umów zawartych w latach 2017-2019 na obsługę serwisową/konserwacyjną urzędzeń, łącznie osiem umów (lub powierzonych zleceń) zostało zawartych z podmiotem wchodzącym w skład konsorcjum, które było wykonawcą renowacji Stadionu Olimpijskiego. Wszystkie te umowy zawarte zostały z zastosowaniem art. 4 pkt 8 ustawy PZP. W umowach tych przewidziano łączne wynagrodzenie wykonawcy w kwocie 213,9 tys. zł. Z kolei w 2020 r. w związku z aneksowaniem dwóch z ww. umów oraz zawarciem dwóch umów/zleceń Centrum powierzyło temu podmiotowi usługi, z którego tytułu łączna kwota wynagrodzenia ma wynieść 210,9 tys. zł.

Na terenie obiektu zamontowany był monitoring obsługiwany przez pracowników ochrony. Ochrona obiektu odbywała się w systemie całodobowym. Od godziny 23:00 do 7:00 obiekt posiadał ochronę osobową realizowaną przez zewnętrzną firmę ochroniarską.

Obiekt ten po jego renowacji był wynajmowany i wykorzystywany przede wszystkim na potrzeby dwóch dyscyplin sportowych: futbolu amerykańskiego oraz żużla. Przeprowadzano na nim zarówno zawody sportowe (imprezy masowe), jak i treningi w tych dyscyplinach.

(dowód: akta kontroli str. 1497-1499, 1510-1531, 1691-1785, 1791-1800, 2000-2045, 2738, 2753-2755, 4520-4557)

W wyniku zakończonej w 2017 r. renowacji Stadionu Olimpijskiego liczba miejsc dla widzów na tym obiekcie wynosiła (według decyzji z dnia 14 grudnia 2016 r.

⁴³ Ogrzewanie, wentylacja, klimatyzacja.

w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego zamiennego) łącznie 12 247⁴⁴, w tym na :

- Trybunie Zachodniej – 7423 miejsca, z tego 52 miejsca dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów oraz 31 miejsc dla przedstawicieli mediów,
- Trybunie Wschodniej - 4 824 miejsca, z tego 1 188 miejsc stojących w sektorze kibiców gości (sektor K) oraz 3636 miejsc siedzących dla kibiców gospodarzy.

Zgodnie z ostateczną wersją projektu budowlanego na Trybunie Wschodniej przewidziano obecność widzów w sektorach od K do T (miejsca siedzące), natomiast część sektora T oraz sektor U, które pierwotnie miały być strefą miejsc stojących dla widzów - ostatecznie nie zostały przewidziane do udostępnienia widzom.

Według stanu na dzień 25 listopada 2019 r. łączna dopuszczalna liczba miejsc dla widzów na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu uległa zmianie wobec pierwotnej liczby i wynosiła 12 656 widzów (wartość ta wskazana została w piśmie Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu z dnia 29 sierpnia 2018 r.), w tym na:

- Trybunie Zachodniej – 7 418 miejsc,
- Trybunie Wschodniej – 5 238 miejsc, w tym: [a] 597 miejsc stojących w sektorze kibiców gości (sektor K), [b] 4 111 miejsc siedzących oraz [c] 530 miejsc stojących dla kibiców gospodarzy (po 265 miejsc stojących w sektorach T i U).

Zmiana liczby miejsc przeznaczonych dla widzów na Trybunie Wschodniej Stadionu Olimpijskiego, wynikała ze zrealizowania, po przekazaniu w 2017 r. obiektu Centrum do eksploatacji, działań polegających na :

- montażu (nie później niż w czerwcu 2017 r.) barier w części sektora T i U (oznaczonych w projekcie budowlanym jako miejsca nieprzeznaczone na pobyt widzów). Następnie w tej części obiektu nie później niż w lipcu 2017 r. udostępnione zostały miejsca stojące na potrzeby zawodów żużlowych organizowanych w ramach TWG 2017 (w 2017 r. miejsca te udostępnione były także co najmniej podczas zawodów żużlowych we wrześniu 2017 r.). Dyrektor Centrum wskazał ostatecznie, że montażu tych barier dokonał klub żużlowy;
- montażu dodatkowych 555 siedzisk na Trybunie Wschodniej, w tym w obrębie sektorów L i M zamontowano 432 dodatkowe siedziska⁴⁵. Centrum w dniu 27 października 2017 r. powierzyło ich realizację podmiotowi zewnętrznemu, a koszt zakupu i montażu dodatkowych siedzisk w kwocie 92 104,86 zł w całości został poniesiony przez Centrum. Realizacja ww. prac została potwierdzona protokołem odbioru z dnia 12 stycznia 2018 r. Dodatkowe siedziska zostały również zamontowane na Trybunie Wschodniej w sektorach od L do T, w jednym z górnych rzędów Trybuny (w rzędzie w którym znajdowały się również słupy stanowiące element konstrukcji zadaszenia Trybuny Wschodniej).

Pismem z dnia 15 września 2017 r. Dyrektor Biura Sportu i Rekreacji Urzędu Miejskiego Wrocławia⁴⁶ poinformował Centrum o przekazaniu do realizacji temu podmiotowi zadania w przedmiocie zakupu dodatkowych krzesełek na Trybunę Wschodnią Stadionu Olimpijskiego, ze względu na wzrost zainteresowania kibiców zawodami żużlowymi.

⁴⁴Według dokumentacji powykonawczej zamontowano łącznie 11 015 siedzisk.

⁴⁵ Liczba ustalona w oparciu o symulację ewakuacji z kwietnia 2018 r., która zakładała przebywanie w sektorach L i M łącznie 959 widzów, gdy w ostatecznym projekcie budowlanym zamiennym w sektorach w tych przewidziano miejsca dla 527 widzów.

⁴⁶ BSR.ZS.426.1.2017.

Przeprowadzenie wskazanych powyżej prac na Trybunie Wschodniej, a także przystąpienie do użytkowania tych miejsc (poprzez udostępnienie ich dla widzów) nie zostało poprzedzone wymaganym na podstawie art. 71 ust. 2 ustawy *Prawo budowlane*, zgłoszeniem o zmianie sposobie użytkowania obiektu (a także innymi czynnościami wymaganymi do dokonania tego zgłoszenia)⁴⁷.

Już po dokonaniu montażu dodatkowych siedzisk i po przystąpieniu do ich użytkowania na zlecenie MCS opracowane zostały: [1] w dniu 12 kwietnia 2018 r. symulacja ewakuacji z Trybuny Wschodniej⁴⁸ (za sporządzenie której Centrum zapłaciło kwotę 9,8 tys. zł), która potwierdziła możliwość ewakuacji w czasie poniżej 8 minut zwiększonej liczby widzów (do 5285) z Trybuny Wschodniej; [2] opinia z dnia 6 sierpnia 2018 r. w zakresie ochrony przeciwpożarowej dotycząca warunków ewakuacji z Trybuny Wschodniej (za kwotę 4,9 zł - przedmiotowa analiza obejmowała ponadto przebywanie widzów na miejscach stojących w sektorze W i posadowienie w pobliżu Bramy Maratońskiej trybuny mobilnej)⁴⁹; [3] analiza z kwietnia 2019 r. istniejącej infrastruktury zaplecza sanitarnego w związku z aktualizacją – zwiększeniem liczby miejsc siedzących i stojących dla kibiców na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu (za kwotę 2,5 tys. zł)⁵⁰.

(dowód: akta kontroli str. 2727-2728, 2883-2892, 3647, 3651, 3789-3839, 3957-4023)

Centrum zleciło również opracowanie symulacji ewakuacji (za kwotę 9,8 tys. zł) dla niezrealizowanego do dnia zakończenia kontroli NIK wariantu zakładającego zwiększenie liczby miejsc w obrębie Trybuny Wschodniej do 7510 poprzez m.in.: [1] zamianę miejsc stojących w sektorach T i U na miejsca siedzące; [2] utworzenie 700 miejsc stojących w dotychczas nieużytkowanym sektorze W; [3] posadowienie w pobliżu Trybuny Wschodniej i Budynku Administracyjnego trybuny mobilnej dla 476 widzów; [4] zamontowanie w sektorach M-S od jednego do trzech dodatkowych rzędów siedzisk w dolnej części tych sektorów oraz [5] zwiększenie liczby miejsc stojących w sektorze gości z 597 do 1 000. Z tego tytułu Centrum wydatkowało 9,8 tys. zł.

W dniu 3 sierpnia 2018 r. Zastępca Dyrektora MCS ds. Sportu, Rekreacji i Marketingu wystąpił do Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej (dalej: KM PSP) z wnioskiem o „przeprowadzenie odbioru stanu obiektu na dzień 3 sierpnia 2018 r.". KM PSP przeprowadził w dniach 14 do 23 sierpnia 2018 r. kontrolę Stadionu Olimpijskiego. W protokole z kontroli⁵¹ wskazano m.in., że nie obejmowała ona sektora W oraz trybuny mobilnej, gdyż rozbudowa tych stref – według pracownika MCS obecnego podczas kontroli KM PSP – miała zostać przeprowadzona w przyszłości. KM PSP podczas kontroli stwierdził m.in. zamontowanie dodatkowych siedzisk w ostatnich rzędach sektorów, które według oświadczenia złożonego przedstawicielom KM PSP przez pracownika Centrum nie były użytkowane ze względu na brak wymaganej szerokości przejścia oraz

⁴⁷ Zgodnie z art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane* przez zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części rozumie się w szczególności podjęcie bądź zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki: bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, pracy, zdrowotne, higieniczno-sanitarne, ochrony środowiska bądź wielkość lub układ obciążeń. Zgodnie zaś z art. 71 ust. 2 ustawy *Prawo budowlane* zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej. W zgłoszeniu należy określić dotychczasowy i zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Do zgłoszenia należy dołączyć m.in. zwięzły opis techniczny, określający rodzaj i charakterystykę obiektu budowlanego oraz jego konstrukcję, wraz z danymi techniczno-użytkowymi, w tym wielkościami i rozkładem obciążeń, a w razie potrzeby, również danymi technologicznymi (pkt 2); ekspertyzę techniczną, wykonaną przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności (pkt 5); w zależności od potrzeb - pozwolenia, uzgodnienia lub opinie wymagane odrębnymi przepisami (pkt 6).

⁴⁸ Na podstawie zlecenia Nr 48/2018 z dnia 9 marca 2018 r.

⁴⁹ Na podstawie zlecenia nr 189/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 r.

⁵⁰ Na podstawie zlecenia nr 66/209 z dnia 18 marca 2019 r.

⁵¹ Protokół z dnia 23 sierpnia 2018 r. (MZ.5560.63.18).

wysokość stopni powyżej 20 cm, a także miały być przedmiotem wystąpienia do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej celem uzyskania odstępstwa. W protokole wskazano również, że według symulacji ewakuacji zapewniono prawidłowe warunki ewakuacji z obiektu, co potwierdza także opinia ws. warunków ewakuacji. W oparciu o przeprowadzone ww. czynności kontrolno-rozpoznawcze KM PSP pismem z dnia 29 sierpnia 2018 r.⁵² poinformował Centrum o dopuszczeniu zwiększenia liczby miejsc na Trybunie Wschodniej do 5238.

Ponadto w toku przeprowadzonych przez NIK w dniu 10 października 2019 r. oględzin ustalono, że zamontowano 228 siedzisk na wyłączonych z użytkowania widowniach przylegających do Wieży Północnej (widownie nad Parkiem Maszyn). W toku kontroli ustalono, że widownie te były udostępniane publiczności podczas imprez masowych. W trakcie kontroli NIK siedziska te zostały zdemontowane.

Mając na uwadze m.in. ww. zakres prac zrealizowanych na Trybunie Wschodniej oraz w strefie nad Parkiem Maszyn, a także brak spełnienia przez Centrum wymogów wynikających z art. 71 ustawy *Prawo budowlane* NIK⁵³ zleciła, w trybie art. 12 pkt 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izby Kontroli⁵⁴, przeprowadzenie kontroli Stadionu Olimpijskiego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławia. W wyniku przeprowadzonych kontroli organ ten wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zmiany sposobu użytkowania obiektu⁵⁵ oraz wydał w dniu 13 listopada 2019 r. postanowienie, na mocy którego wstrzymał użytkowanie części Stadionu Olimpijskiego⁵⁶. Centrum zostało przez PINB zobowiązane do przedłożenia dokumentów, w tym ekspertyzy technicznej wskazującej na możliwość użytkowania części Stadionu Olimpijskiego po zmianie w tym obiekcie warunków, o których mowa w art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane*, czy też decyzji organu konserwatorskiego wydanej w trybie art. 45 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, akceptującej obecne przeznaczenie ww. części Stadionu.

(dowód: akta kontroli str. 2725-2727, 2743-2745, 2878-2882, 3648, 3652, 3789-3839, 3855, 3956-4023, 4141-4149, 4329-4400, 4711-4789)

W toku kontroli NIK ustaliła (w tym w oparciu o wyniki przeprowadzanych oględzin), że bez wymaganych przepisami prawa pozwoleń lub zgłoszeń, w tym bez opracowania i zatwierdzenia wymaganej dokumentacji architektoniczno-budowlanej na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu wykonano: [1] stolarkę drzwiową w przejściu z sektora Super VIP do Sali VIP; [2] prowizoryczne przejścia z konstrukcji stalowej, o niejednolitej wysokości stopni, umożliwiające komunikację z części sektora Super VIP do Sali VIP; [3] demontaż części siedzisk w sektorze Super VIP wokół wejścia do sali VIP i dokonanie w części tych miejsc montażu stopni z prefabrykatów betonowych; [4] prowizoryczny ciąg komunikacyjny z konstrukcji stalowej z Parku Maszyn do poziomu wyłączonej z użytkowania widowni przylegającej do Wieży Północnej; [5] montaż konstrukcji mocowań nośników reklamowych oraz nośników reklamowych; [6] montaż górnego rzędu osłony wzdłuż Trybuny Zachodniej.

W związku m.in. z powyższym NIK zleciła⁵⁷, w trybie art. 12 pkt 3 ustawy *o NIK*, przeprowadzenie kontroli Stadionu Olimpijskiego przez PINB. W wyniku kontroli organ ten wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie robót budowlanych polegających na montażu dodatkowych osłon z tworzywa sztucznego nad istniejącymi osłonami szklanymi na Trybunie Zachodniej, wykonaniu

⁵² MZ.5580.63.18.RW

⁵³ W dniu 17 października 2019 r.

⁵⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 498 ze zm. Dalej także: ustawa *o NIK*.

⁵⁵ Zawiadomienie z dnia 13 listopada 2019 r. (PINB.WIK.5141.37.2019.GB).

⁵⁶ Postanowienie nr 2235/2019 (PINB.WIK.5141.37.2019.GB).

⁵⁷ W dniu 10 lipca 2019 r.

dotychczasowych drzwi w ścianie pomieszczenia VIP, ciągu komunikacyjnego wokół wójtoria, przejścia w wygradzeniu stalowo-szklanym Trybuny Zachodniej oraz montażu reklam na obiekcie – wykonanych bez wymaganego pozwolenia⁵⁸.

Ponadto na Stadionie Olimpijskim po zakończeniu jego renowacji wykonano m.in.: [1] rozbudowę systemu monitoringu za łączną kwotę 180 318,00 zł⁵⁹ w związku z wynikami kontroli przeprowadzonych przez Wojewodę Dolnośląskiego w zakresie sposobu utrwalania przebiegu imprez masowych⁶⁰; [2] wymianę stolarki okiennej w pomieszczeniach kas biletowych za kwotę 39 913,50 zł⁶¹; [3] dodatkowe odwodnienie liniowe toru żużlowego (za kwotę 16 851,00 zł w związku z potrzebą zintensyfikowania odprowadzania wody opadowej); [4] zakup materiałów (w tym obejm. tulei kotwiących) umożliwiających montaż nośników reklamowych (za łączną kwotę 19 230,42 zł)⁶²; [5] montaż klucza systemowego za kwotę 49 815,00 zł⁶³.

(dowód: akta kontroli str.: 1964-1965, 1972-1973, 2416-2418, 2555-2721, 2735, 2737, 2752, 3461, 3542-3544, 3559-3560, 3573-3580, 3596-3603)

W toku oględzin przeprowadzonych w dniu 1 lipca 2019 r. (tj. następnego dnia po przeprowadzeniu zawodów żużlowych na Stadionie Olimpijskim) stwierdzono m.in. występowanie na torze żużlowym licznych kamieni o wymiarach do kilku centymetrów, tj. wymiarach przekraczających dopuszczalną granulację⁶⁴. Kamienie o wymiarach przekraczających dopuszczalną granulację znajdowały się również na Trybunie Zachodniej w miejscach przeznaczonych dla widzów, w tym dla widzów poruszających się na wózkach inwalidzkich. Ponadto podczas oględzin stwierdzono również uszkodzenia dziewięciu elementów osłony znajdującej się pomiędzy miejscami przeznaczonymi dla widzów z Trybuny Zachodniej a bandą toru żużlowego. Uszkodzenia te występowały m.in. na wysokości miejsc przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami i osób im towarzyszących. Spośród uszkodzonych elementów siedem było wykonanych ze szkła (elementy dolnego rzędu osłony), a dwa elementy wykonane były z tworzywa sztucznego (elementy górnego rzędu osłony). Dodatkowo w dolnym rzędzie osłony siedem elementów było wykonanych z tworzywa sztucznego.

W związku z wynikami oględzin, w dniu 11 lipca 2019 r. Dyrektor MCS został poinformowany w trybie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK o zagrożeniu zdrowia lub życia ludzkiego w związku z: [1] występowaniem licznych kamieni w nawierzchni i nawierzchni toru żużlowego, o wymiarach do kilku centymetrów, tj. przekraczających dopuszczalną dla torów żużlowych rozmiar granulacji materiału tworzącego nawierzchnię; [2] przedstawianiem się kamieni z nawierzchni toru żużlowego (w tym kamieni o wymiarach przekraczających dopuszczalną dla torów żużlowych rozmiar granulacji materiału tworzącego nawierzchnię) na Trybunę Zachodnią, w tym również miejsca przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami i osób im towarzyszących (kamienie z nawierzchni przedstawały się za zamontowaną osłonę oraz na inne rzędy siedzisk Trybuny Zachodniej niż przylegające bezpośrednio do osłony), a także [3] niezabezpieczeniem pokrywy

⁵⁸ Zawiadomienie z dnia 4 listopada 2019 r. (PINB.WIK.5140.400.2019.GU).

⁵⁹ Zlecenie Nr 49/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. na kwotę 149 691,00 zł oraz Zlecenie Nr 174/2019 z dnia 2 lipca 2019 r. na kwotę 30 627,00 zł.

⁶⁰ Wyniki kontroli sformułowane w wystąpieniach pokontrolnych Wojewody Dolnośląskiego z dnia 15 listopada 2018 r. (data wpływu do Centrum 15 listopada 2018 r.) oraz z dnia 26 kwietnia 2019 r. (data wpływu do MCS 30 kwietnia 2019 r.).

⁶¹ Umowa o roboty budowlane Nr 248/2017 z dnia 27 września 2017 r.

⁶² Zlecenie Nr 48/2017 z dnia 18 kwietnia 2017 r.

⁶³ Zlecenie Nr 174/2017 z dnia 12 lipca 2017 r.

⁶⁴ Zgodnie z wymogami Polskiego Związku Motorowego/FIM tor powinien spełniać „Normy dla Torów do Wyścigów Torowych (STRC)”. Zgodnie z postanowieniami tego dokumentu (pkt 79.3.4) m.in.: *Granulacja materiału tworzącego górną warstwę nawierzchni nie może przekraczać 7 mm. Głębokość górnej warstwy nie powinna być mniejsza niż 3 cm. W żadnym wypadku granulki nie mogą być na tyle duże, żeby mogły zranić zawodnika.*

(rusztów) odwodnienia (znajdujących się pomiędzy boiskiem a torem żuźlowym) przed wyrwaniem blokadą poprzeczną ze śrubą – w toku przeprowadzonych oględzin blokady nie były osadzone w przeznaczonych do tego wnękach w skrzynkach odwodnienia, a w dwóch przypadkach brakowało blokad i śrub.

W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie Dyrektor wskazał, że zasadą jest przygotowanie toru żuźlowego zarówno przed treningiem, jak i przed zawodami. Dodał, że tor żuźłowy posiada licencję Polskiego Związku Motorowego, a na kilka godzin przed każdymi zawodami sędzia weryfikuje tor i dopuszcza go do przeprowadzenia zawodów. Stwierdził również, że przed przekazaniem obiektu tomistrz każdorazowo zbiera kamienie, które wydostają się podczas przygotowania toru na trening lub zawody. Wskazał ponadto, że Centrum przystąpiło do przeprowadzenia analizy zwiększenia zabezpieczenia trybuny celem zmniejszenia ryzyka wystąpienia niebezpieczeństwa dla uczestników imprez żuźlowych.. W wyniku kontroli przeprowadzonej przez PINB na zlecenie NIK, organ ten zobowiązał MCS do przedłożenia ekspertyzy m.in. w ww. zakresie. Dokument ten został sporządzony na zlecenie Centrum przez projektanta renowacji Stadionu.

W toku kontroli NIK Centrum zamontowało na Trybunie Zachodniej informacje słowno-graficzne, które zawierały ostrzeżenie m.in. poprzez sformułowanie „UWAGA!!! Ze względu na specyfikę sportu żuźlowego w trakcie wyścigu spod kół mogą wydostawać się materiały sypkie PROSIMY O ZACHOWANIE OSTROŻNOŚCI”.

Dyrektor MCS wyjaśnił ponadto, że przyczyną uszkodzenia szyb stanowiących element osłon miejsc dla widzów Trybuny Zachodniej są kamienie wyrzucane spod kół motocykli podczas ich jazdy na torze. W początkowym okresie funkcjonowania Stadionu (po remoncie) szyby wymieniał gwarant, najpierw na tafle szklane, a potem na plexi. W okresie późniejszym odmówiono MCS wymiany uszkodzonych szyb w ramach gwarancji, uzasadniając, że są to uszkodzenia mechaniczne, których gwarancja nie obejmuje. Dodał również, że MCS informowało telefonicznie Wrocławskie Inwestycje o problemie występowania kamieni na nawierzchni toru (zgłoszeń pisemnych w tym zakresie nie było), a jako usterki były zgłaszane uszkodzenia szyb.

Ponowne oględziny Stadionu Olimpijskiego przeprowadzone w dniu 10 października 2019 r. wykazały, że uszkodzeniu ponownie uległy dwa elementy dolnego rzędu osłony, a także uszkodzone były trzy elementy górnego rzędu osłony. Ponadto na wysokości pierwszego łuku toru żuźlowego na dolnej osłonie zamontowano prowizoryczne zabezpieczenie przed uszkodzeniami szyby.

Zgodnie z ostateczną wersją Instrukcji użytkowania Stadionu Olimpijskiego⁶⁵ (dokument opracowany przez wykonawcę renowacji obiektu): „*Ponieważ Stadion Olimpijski jest obiektem wielofunkcyjnym, siedziska dolnych rzędów Trybuny Zachodniej znajdują się blisko toru żuźlowego. W związku z tym rekomenduje się wyłączenie z użytkowania podczas zawodów żuźlowych pierwszych trzech dolnych rzędów trybuny w sektorach A, B, C, D oprócz siedzisk Mediów i Niepełnosprawnych oraz G, H, I, J, ze względu na możliwość dyskomfortu związanego z typowym dla zawodów żuźlowych przedostawaniem się mialu granitowego na trybuny*”. Dyrektor wyjaśnił, że informacja z rekomendacją, aby wyłączyć sporny obszar w Trybunie Zachodniej ze sprzedaży biletów na mecze żuźłowe trafiła do Centrum i Klubu żuźlowego w dniu 28 kwietnia 2017 r. Dodał również, że mając na uwadze odpowiedzialność organizatora imprez, jakim jest WTS SA, oraz biorąc pod uwagę, że klub sam odpowiada za bezpieczeństwo kibiców podczas meczów, MCS uznało, że nie może wchodzić w kompetencje klubu

⁶⁵ Instrukcja użytkowania obiektu Stadionu w ramach zadania remontu Stadionu Olimpijskiego w związku z World Games 2017 (Wrocław, marzec 2017).

i sugerować wyłączenia części Trybuny z imprezy. WTS SA dokładnie obserwuje sytuację i sam podejmuje decyzje, w jaki sposób i jak organizować imprezy. MCS przekazuje stadion klubowi na mecz, a klub sam zarządza imprezami. MCS nie ma żadnego wpływu na to, co się dzieje na meczu.

Z ustaleń kontroli wynika, że ww. zapis w Instrukcji został sformułowany przez wykonawcę w maju 2017 r. po dwukrotnym udzieleniu jedynie warunkowej licencji dla toru żużlowego. Przyznawanie licencji warunkowych wynikało m.in. ze stwierdzenia przez przedstawicieli właściwego związku sportowego występowania kamieni o niedozwolonych rozmiarach w nawierzchni toru.

(dowód: akta kontroli str. 1930-1958, 1963, 1966-1967, 2060-2061, 2731, 2748, 2941-2945, 3150-3151, 3646, 3651, 3657-3788,)

Według przekazanego przez Dyrektora zestawienia – do dnia 31 grudnia 2019 r. Centrum wystosowało 108 zgłoszeń, które zawierało łącznie 225 usterek ujawnionych na Stadionie Olimpijskim. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. do usunięcia pozostawały 34 usterki (wskazane łącznie w 26 zgłoszeniach).

Nieusunięte usterki zgłoszone zostały: [1] dwie w 2017 r.; [2] dziewięć w 2018 r.; [3] 23 w 2019 r.

Nieusunięte usterki obejmowały m.in.: [1] uszkodzenia nawierzchni schodów i posadzek na Trybunie Wschodniej (usterka zgłoszona 16 sierpnia 2017 r.); [2] odpadający tynk ze słupów i ścian oraz pękające ściany w obszarze Pergoli (18 czerwca 2018 r.); [3] pęknięcia ścian w sali VIP Trybuny Zachodniej; [4] występowanie po opadach deszczu zastoiny wodnej przed schodami w Parku Maszyn prowadzącymi do Trybuny Zachodniej (27 maja 2019 r.); [5] pęknięcie belki zadaszania w obszarze Pergoli i wejścia do budynku administracyjnego (29 sierpnia i 26 września 2019 r.) – w związku z tym, że usterka nie została usunięta odpadł fragment belki zadaszania; [6] niesprawny system podgrzewania wpustów dachowych dachu Trybuny Zachodniej; [7] brak prawidłowego zabezpieczenia Sali VIP przed zalewaniem wodą opadową, a także [8] uschnięte nasadzenia wzdłuż Trybuny Wschodniej.

MCS z związku z usunięciem we własnym zakresie usterek (których gwarant nie usunął w terminie albo dla których upłynął termin gwarancji) poniosło wydatki w kwocie nie niższej niż 29,1 tys. zł.

Ponadto w wyniku oględzin stwierdzono stany nieprawidłowe, polegające m.in. na:

- występowaniu stopni schodów o niejednorodnej wysokości w sektorze Super VIP na Trybunie Zachodniej – różnica wysokości stopni kolejnych schodów wynosiła ok. 6 cm,
- licznych, rozległych ubytkach i uszkodzeniach żywicy stanowiącej zewnętrzną warstwę posadzek Trybuny Wschodniej,
- zaleganiu wody opadowej na Trybunie Wschodniej, w tym w miejscach przeznaczonych dla widzów,
- pęknięciach szyb nad kołowrotami – strefami wejściowymi do obiektów dla kibiców, a także zaleganiu wód opadowych na tych szybach,
- zaleganiu wody opadowej w przejściu prowadzącym z Parku Maszyn do szatni zawodników i pomieszczeń obsługi zawodów zlokalizowanych w Trybunie Zachodniej,
- uszkodzeniu elementów zarówno dolnego jak i górnego rzędu osłony Trybuny Zachodniej,
- występowaniu kamieni w nawierzchni toru żużlowego przekraczających dopuszczalne wymiary (tj. 7 mm) i uszkodzaniu elementów osłony Trybuny Zachodniej,
- niejednorodnej wysokości stopni schodów w pozostałych ciągach komunikacyjnych,

- braku oznak wegetacji nasadzeń wzdłuż Trybuny Wschodniej Stadionu Olimpijskiego⁶⁶.

Pismem z dnia 26 lutego 2019 r., w związku z licznymi opóźnieniami w reakcji wykonawcy na zgłaszane usterki, Dyrektor zwrócił się do Wrocławskich Inwestycji. o pomoc w terminowym egzekwowaniu stwierdzanych na Stadionie Olimpijskim usterek. Wskazał m.in. na zasadność rozważenia możliwości prawnych ewentualnego zlecenia wykonawstwa zastępczego lub przedstawienia stanowiska o braku możliwości podjęcia przez wykonawcę napraw w wyznaczonym terminie, co pozwoliłoby Centrum podjąć niezależne działania i usunąć usterki przy zaangażowaniu własnych środków.

W wyniku przeprowadzonej na zlecenie NIK kontroli, w związku z ww. okolicznościami PINB nakazał wydaną na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy *Prawo budowlane* decyzją z dnia 5 listopada 2019 r.⁶⁷ przeprowadzenie kontroli obiektu w trybie art. 62 ust. 1 pkt 2 tej ustawy (kontrola 5-letnia) oraz sporządzenie ekspertyzy stanu technicznego obiektu (w zakresie bezpieczeństwa użytkowników obiektu związanego z 19 zagadnieniami w tym m.in. z: szerokością pasa bezpieczeństwa oraz istniejącą osłoną Trybuny Zachodniej, występowaniem kamieni w nawierzchni toru żużlowego, nierówności pomiędzy elementami betonowymi przy wpustach odwodnienia, uszkodzeniach elementów obrzeży betonowych przy murawie i torze, występowaniu stopni schodów o różnej wysokości, zaleganiem wód opadowych na Trybunie Wschodniej).

(dowód: akta kontroli str. 1930-1954, , 2731, 2747-2748, . 4024-4031, 4091-4106, 4141-4154, 4387-4393)

2.3. MCS nie podejmowało działań promocyjnych w odniesieniu do przebudowanej i odremontowanej infrastruktury sportowej na TWG 2017. W ocenie Dyrektora wobec dużego zapotrzebowania dotyczącego najmu infrastruktury sportowej (zapotrzebowanie wzrastało z roku na rok), MCS nie było w stanie zaspokoić potrzeb osób zainteresowanych najmem infrastruktury. W związku z powyższym nie było konieczności podejmowania dodatkowych działań promocyjnych. Dyrektor dodał przy tym, że modernizacja Stadionu Olimpijskiego oraz stadionu sportowego Oławka pozytywnie wpłynęła na odbiór Igrzysk i była realnym wkładem w dziedzictwo (*Legacy*) wydarzenia. Na obiektach zmodernizowanych na TWG 2017 (Stadion Olimpijski - budynek administracyjny oraz stadion Oławka - trybuna widowiskowa) zostały umieszczone tablice pamiątkowe o treści: „Obiekt wyremontowany na Światowe Igrzyska Sportowe The World Games 2017” zawierające także logo Igrzysk. Na Stadionie Olimpijskim pod tablicą pamiątkową umieszczono dwa wrocławskie krasnale z logo TWG 2017 upamiętniające Igrzyska.

Wskazał również, że MCS nie posiadało dokumentacji programu dziedzictwa (*Legacy*) realizowanego przez Centrum, wykonywania założeń tego programu czy też monitorowania realizacji programu oraz ustaleń płynących z tego monitoringu i sprawozdawczości. W ramach Igrzysk MCS było jedynie dostawcą aren sportowych, nie było zatem założenia tworzenia programu *Legacy* przez jednostkę. Podkreślił, że MCS nie otrzymało od Gminy Wrocław dokumentów stanowiących zbiór wytycznych oraz określających cele do realizacji w ramach programu *Legacy*.

(dowód: akta kontroli str. 152, 163, 1658, 1813, 1817)

⁶⁶ W przypadku usychania nasadzeń, MCS nie zgłaszała na bieżąco usterek w tym zakresie.

⁶⁷ Decyzja Nr 2161/2019 (PINB.WIK.5142.220.2019.GU). Zgodnie z art. 62 ust. 3 ustawy *Prawo budowlane* organ nadzoru budowlanego - w razie stwierdzenia nieodpowiedniego stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części, mogącego spowodować zagrożenie: życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska - nakazuje przeprowadzenie kontroli, o której mowa w ust. 1, a także może żądać przedstawienia ekspertyzy stanu technicznego obiektu lub jego części

2.4.1. Na podstawie przekazanych w toku kontroli dokumentów ustalono, że: przychody ogółem uzyskane w latach 2012-2019 (stan na koniec sierpnia 2019 r.) na obiektach sportowych wykorzystywanych na TWG tj. Stadion Oławka, Pola Marsowe i Stadion Olimpijski kształtowały się następująco: 2012 r. - 813,7 tys. zł, 2013 r. - 716,9 tys. zł, w 2014 r. - 596,3 tys. zł, w 2015 r. - 458,3 tys. zł, w 2016 r. - 734,9 tys. zł, w 2017 r. - 1 037,9 tys. zł, w 2018 r. - 1 114,4 tys. zł. oraz w 2019 r. - 1 276,2 tys. zł.

W 2017 r. w porównaniu z 2012 r. nastąpił wzrost przychodów o 28 %, odnotowany na wszystkich obiektach, tj.: Stadion Oławka wzrost o 59 %⁶⁸, Stadion Olimpijski i Pola Marsowe o 22 %. Zwiększenie przychodów odnotowano przede wszystkim z tytułu udostępniania obiektów sportowych – wzrost o 71%. Ponadto z tytułu najmu pomieszczeń na Stadionie Olimpijskim nastąpił wzrost przychodów o w 2017 r. w porównaniu do 2012 r. o 7 %, a w 2018 r. (według stanu na 31 sierpnia) o 66 %.

Po stronie kosztów wartości te kształtowały się następująco: w 2012 r. - 569,8 tys. zł, 2013 r. - 470,2 tys. zł, w 2014 r. - 545,5 tys. zł, w 2015 r. - 830,8 tys. zł, w 2016 r. - 837,9 tys. zł, w 2017 r. - 3 885,8 tys. zł, w 2018 r. - 4 338,6 tys. zł oraz w 2019 r. - 4 899,1 tys. zł.

Wzrost kosztów od 2017 r. związany był m.in. z realizacją inwestycji na TWG 2017, a po TWG 2017 (np. zakup sprzętu niezbędnego do konserwacji Stadionu Olimpijskiego, remont Hali Oławka) wzrostem wartości zakupionych usług, w tym usług ochroniarskich, zwiększeniem wartości zakupionych materiałów. Zwiększenie kosztów na obiektach Stadion Olimpijski i Stadion Oławka od 2017 r. związane było, jak wyjaśnił Dyrektor MCS, z oddaniem do użytkowania w 2017 r. obiektów po przeprowadzonych modernizacjach. Na ww. obiektach, w związku z ich bieżącą eksploatacją ponoszone były wyższe koszty niż przed rewitalizacją dotyczące m.in. całodobowej ochrony, zabezpieczenia obsługi teletechnicznej w trakcie organizowanych imprez, przeglądów zamontowanych systemów: przeciwpożarowego, monitoringu, antywłamaniowego, bezpieczeństwa. Ponadto wpływ na wyższy poziom kosztów miały bieżące zakupy materiałów eksploatacyjnych, elektrycznych, paliw, środków czystości oraz zaopatrzenia higienicznego niezbędnego dla prawidłowego funkcjonowania obiektów.

(dowód: akta kontroli str. 1578-1578a, 1795-1796, 4565-4568)

2.4.2. Centrum z tytułu wykonywania trwałego zarządu nad Stadionem Olimpijskim uzyskało w latach 2017-2019 wpływy w łącznej wysokości 2 632,5 tys. zł (w tym w poszczególnych latach odpowiednio: 797,9 tys. zł, 871,0 tys. zł oraz 963,6 tys. zł). Na powyższe wartości składały się przede wszystkim (94,8%) wpływy z tytułu: [1] zwrotu opłat za energię w łącznej kwocie 1 311,5 tys. zł (49,8%); [2] udostępniania obiektu – 630,3 tys. zł (23,9%); [3] najmu pomieszczeń – 393,6 tys. zł (15,0%) oraz [4] instalacji anten 160,7 tys. zł (6,1%). W związku z zarządzaniem Stadionem Olimpijskim Centrum poniosło w latach 2017-2019 (do końca sierpnia) wydatki w łącznej kwocie 9 330,4 tys. zł (bez kosztów ogólnego zarządu). Na wydatki te składały się przede wszystkim (99,9%): [1] zużycie energii elektrycznej, gazu i wody – 3 265,5 tys. zł (35,0%); [2] usługi obce (w tym m.in.: ochrona obiektu, przeglądy obiektu, prace serwisowe i remontowe) – 2 203,4 tys. zł (23,6%); [3] wynagrodzenia pracowników i pochodne od wynagrodzeń – 2 355,9 tys. zł (25,2%); [4] amortyzacja – 843,6 zł (9,0%); [5] zużycie materiałów – 662,0 tys. zł (7,1%).

⁶⁸ Spadek przychodów na Stadionie Oławka z tytułu udostępniania obiektów sportowych w latach 2014-2016 związany był z wyłączeniem z użytkowania hali piłkarskiej i dwóch boisk bocznych. Na skutek gwałtownej wichury, która przeszła nad Wrocławiem w lipcu 2015 r., uszkodzone zostały pokrycie dachowe oraz elewacja hali piłkarskiej, co uniemożliwiło jej dalszą eksploatację. W 2017 r. udostępniane były tylko boiska, zaś hala piłkarska ponownie od lutego 2018 r.

Wobec poziomu wydatków przewyższającym w latach 2017-2019 uzyskiwane dochody związane z gospodarowaniem Stadionem Olimpijskim (odpowiednio o kwoty: 1 961,7 tys. zł w 2017 r.; 2 204,0 tys. zł w 2018 r. oraz 2 532,1 tys. zł w 2019 r.) Dyrektor wyjaśnił, że w związku z późnym udostępnianiem kalendarza rozgrywek żużlowych (co ma miejsce w grudniu roku poprzedzającego rok, w którym prowadzone są rozgrywki) Centrum nie jest w stanie wynajmować obiektu na duże imprezy (np. konferencje, wydarzenia), z tego względu, że podmioty je organizujące chcą mieć zapewnienie rezerwacji co najmniej z rocznym wyprzedzeniem. Dodał, że w związku z tym, że Stadion jest obiektem przeznaczonym dla futbolu amerykańskiego i żużla musi uwzględniać w kalendarzu najpierw potrzeby klubów, a następnie sztabowych imprez organizowanych przez MCS. Wskazał także, że MCS wynajmuje zainteresowanym podmiotom Stadion, salę konferencyjną i bankietową, jeśli podmioty te wyrażą taką chęć, przy czym tego typu wydarzenia są mniejsze, a co za tym idzie również mniej dochodowe.

(dowód: akta kontroli str. 2734-2735, 2750-2751, 2955-2957, 4218, 4567-4568)

2.4.3. W toku kontroli badaniem objęto umowy zawarte przez Centrum na udostępnianie Stadionu Olimpijskiego na potrzeby zawodów i treningów w dyscyplinach futbol amerykański i żużel.

W latach 2017-2019 zawarto trzy umowy na udostępnienia Stadionu Olimpijskiego na potrzeby zawodów sportowych w futbolu amerykańskim (umowa Nr 03/2017/SO z dnia 20 kwietnia 2017 r., umowa Nr 10/2018/SO z dnia 15 marca 2018 r. oraz umowa Nr 09/2019/SO z dnia 20 marca 2019 r.⁶⁹). W umowach tych ustalono wynagrodzenie z tytułu udostępnienia obiektu wynoszące odpowiednio: [1] 8,5 tys. zł netto w przypadku korzystania z płyty boiska, Trybuny Wschodniej i Trybuny Zachodniej oraz terenów im przyległych oraz 7,5 tys. zł netto w przypadku korzystania z płyty boiska i wyłącznie Trybuny Zachodniej oraz terenów jej przyległych; [2] 9,0 tys. zł netto w przypadku korzystania z płyty boiska, Trybuny Wschodniej i Trybuny Zachodniej oraz terenów im przyległych albo 8,0 tys. zł netto w przypadku korzystania z płyty boiska i wyłącznie Trybuny Zachodniej oraz terenów jej przyległych; [3] 2,0 tys. zł netto za korzystanie z płyty boiska, Trybuny Zachodniej oraz terenów jej przyległych oraz kwoty 7,5 tys. zł netto tytułem pokrycia kosztów obsługi teletechnicznej i technicznej zawodów.

W związku z udostępnianiem obiektu na potrzeby organizacji zawodów sportowych w dyscyplinie futbol amerykański MCS uzyskało przychody w łącznej kwocie 41,7 tys. zł brutto w 2017 r. (pięć imprez); 47,0 tys. zł w 2018 r. (sześć imprez) oraz w 2019 r. 88,4 tys. zł (sześć imprez). Różnica pomiędzy wpływami w poszczególnych latach, oprócz zmiany stawek określonych w umowach, wynikała z braku naliczenia w 2017 r. w przypadku czterech z pięciu imprez opłat za energię elektryczną i w przypadku wszystkich pięciu imprez opłat za wodę, natomiast w 2019 r. zwiększenie przychodów wynikało również z refakturowania usług sprzątnięcia (na łączną kwotę 14,7 zł) oraz usług teletechnicznych (55,4 tys. zł).

MCS zawarło w dniu 29 listopada 2016 r. umowę na udostępnienie obiektu sportowego na zorganizowanie zawodów żużlowych (umowa nr 239/16), która obowiązywała od dnia 1 kwietnia 2017 r. do dnia 31 października 2019 r. Ustalono w niej, że kwota udostępnienia Stadionu Olimpijskiego na potrzeby jednodniowej imprezy masowej wynosiła 8,5 tys. zł netto. Dodatkowo wskazano, że w przypadku włączenia na prośbę korzystającego sztucznego oświetlenia płyty obiektu, korzystający zobowiązany będzie do poniesienia dodatkowych kosztów zużycia energii elektrycznej ustalonej ryczałtowo w następujący sposób: [1] za pierwszą godzinę 3,5 tys. zł netto; [2] za każdą kolejną rozpoczętą godzinę 0,5 tys. zł netto.

⁶⁹ W umowach tych określano termin ich obowiązywania na dzień 31 października.

W umowie tej wskazano ponadto, że kwota ta pokrywa wszelkie koszty, nakłady udostępniającego, za wyjątkiem kosztów obsługi sprzątanania oraz kosztów ochrony obiektu, opłat z tytułu korzystania z wody za pośrednictwem opomiarowanego punktu sieci hydrantowej, a także wspomnianych kosztów sztucznego oświetlenia płyty obiektu.

W związku z udostępnieniem Stadionu Olimpijskiego na potrzeby zawodów żużlowych (na podstawie umowy z dnia 29 listopada 2016 r.) Centrum wystawiło pierwotnie: [1] w 2017 r. faktury VAT na łączną kwotę 99 865,72 zł; [2] w 2018 r. faktury VAT na łączną kwotę 121 272,64 zł; [3] oraz 148 209,87 zł (do końca sierpnia) w 2019 r. Faktury obejmowały m.in. opłatę za sztuczne oświetlenie płyty obiektu.

W przypadku faktur wystawionych w 2018 r. za korzystanie ze sztucznego oświetlenia płyty obiektu pierwotnie wystawione były one na łączną kwotę 17 263,78 zł, natomiast w toku kontroli w dniu 14 sierpnia 2019 r. dokonano korekt tych faktur na łączną kwotę 54 735,01 zł, tj. o kwotę 37 471,23 zł wyższą od pierwotnej. Następnie po przedłożeniu kontrolerom skorygowanych faktur VAT, MCS dokonało w dniu 31 października 2019 r. kolejnych korekt w powyższym zakresie, polegających na pomniejszeniu ww. należności o kwotę 37 471,23 zł do kwoty 17 263,78 zł. Z kolei w przypadku faktur wystawionych za 2019 r. (do końca sierpnia) Centrum pierwotnie wystawiło je zgodnie z zapisami umowy, tj. według ryczałtowych stawek za załączenie sztucznego oświetlenia płyty boiska i opiewały one na łączną kwotę 52 890,00 zł. Następnie w dniu 31 października 2019 r. skorygowano je o łączną kwotę 36 975,80 zł tj. do kwoty 15 914,20 zł.

Tym samym ostatecznie wartość wystawionych faktur ukształtowała się na poziomie: [1] za 2017 r. faktury VAT na łączną kwotę 99 865,72 zł; [2] za 2018 r. faktury VAT na łączną kwotę 121 272,64 zł; [3] oraz za 2019 r. faktury VAT na łączną kwotę 111 234,17 zł (do końca sierpnia 2019 r.).

Dyrektor wyjaśnił, że MCS zawierając w 2016 r. umowę na organizację zawodów przyjął ryczałtowy sposób rozliczenia kosztów włączenia oświetlenia płyty boiska z uwagi na konieczność korzystania z obsługi obiektu przy włączaniu oświetlenia, która winna posiadać uprawnienia oraz wiedzę techniczną w tym zakresie z uwagi na skomplikowany system oświetleniowy, który został zainstalowany w wyremontowanym Stadionie Olimpijskim. Kwota ryczałtowa zawierała w tym zakresie koszty zakupu energii i koszty pracownika, który dokonywał włączenia oraz wyłączenia oświetlenia. Z uwagi jednak na nieprecyzyjność przedmiotowego zapisu, MCS chcąc uwidocznic koszty zakupu energii i jej sprzedaży jako de facto refaktury dokonał rozliczenia mediów w sposób niebudzący wątpliwości co do braku obrotu medium w wymiarze ponadkosztowym. Powyższa zmiana doprowadziła do ujednoczenia sposobu rozliczenia medium w oparciu o system podliczników, co w ocenie MCS jest bardziej transparentne w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Wskazał również, że przekazano do klubu żużlowego propozycję aneksu zmieniającego ustalone w umowie zasady odpłatności za udostępniania obiektu poprzez ustalenie: [1] opłaty za jednodniowe korzystanie z imprezy masowej w kwocie 2 000,00 zł netto; [2] kosztów usług teletechnicznych i technicznych zawodów na poziomie 9 500,00 zł netto, których rozliczenie następowałoby w oparciu o refakturę; [3] wprowadzenie rozliczenia kosztów sztucznego oświetlenia płyty boiska według faktycznego zużycia w oparciu o stan liczników; [4] wprowadzenia opłat za zużycie energii elektrycznej obejmującej również m.in.: szatnie, sanitariaty, korytarze techniczne, oświetlenie pomieszczeń sędziów, oświetlenie ciągów komunikacyjnych na trybunach, czy też zużycie energii na potrzeby małej gastronomii.

Dyrektor wyjaśnił, że oryginał wraz z kopią aneksu podpisaną przez Dyrektora MCS zostały przekazane Prezesowi WTS SA. MCS nie posiada innych dokumentów, a jedynie ustną deklarację, że aneks nie zostanie podpisany przez WTS. Nie zostały również zwrócone dostarczone WTS dokumenty.

Ponadto Dyrektor wskazał, że proponowana taka sama jak dla Panthers Wrocław sp. z o.o. stawka (2 000,00 zł netto) za udostępnienie większej liczby stref obiektu (tj. także Parku Maszyn, Trybuny Wschodniej oraz toru żużlowego) miała sprzyjać popularyzacji sportu żużlowego we Wrocławiu.

Wyjaśniając przyczynę zawarcia umowy na okres trzech lat w sytuacji dysponowania, w dacie zawarcia umowy, tylko szacunkową wiedzą na temat kosztów eksploatacji obiektu Dyrektor wskazał, że umowa została zawarta na ww. okres, gdyż takie były wymogi Ekstraligi Żużlowej i wymogi licencyjne. Dodał również, że trzy lata to okres, który pokazuje realne koszty, jakie poniósł MCS w związku z eksploatacją Stadionu na różnego rodzaju zawody.

(dowód: akta kontroli str. 2062-2415, 2731-2732, 2734-2735, 2748, 2751, 2952-2954, 2955-2957, 3878-3883)

W umowach z klubami sportowymi dotyczących udostępnienia Stadionu Olimpijskiego na potrzeby imprez masowych zawarto postanowienia uprawniające te podmioty do całkowitego zatrzymania przychodów związanych z organizacją tych imprez, gdyż określono, że Centrum *nie przysługuje żadne dodatkowe wynagrodzenie z tytułu prowadzonej przez Klub działalności na terenie Obiektu, w tym z tytułu jakiegokolwiek sprzedaży towarów, usług bądź świadczeń związanych z umieszczaniem reklam, prowadzeniem transmisji radiowych, telewizyjnych, internetowych, itp., a także wykorzystywaniem filmów i zdjęć obiektu powstałych na potrzeby Klubu, z zastrzeżeniem uregulowań wynikających z obowiązujących aktów prawnych w zakresie wymaganych zgód oraz opłat wynikających między innymi z Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 7092/13 z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie określenia zasad udostępniania nieruchomości w umieszczania szyldów, autoreklam, nośników reklamowych, które poniesie Klub.*

Ponadto corocznie Centrum zawierało w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy PZP umowy z tym samym podmiotem zewnętrznym: [1] umowa o doradztwo techniczne z dnia 1 lutego 2017 r.⁷⁰; [2] umowa na obsługę imprez z dnia 16 marca 2018 r.⁷¹ oraz [3] umowa z dnia 21 marca 2019 r.⁷²

Wskazane umowy w latach 2018-2019 obejmowały świadczenie usług na rzecz MCS, do świadczenia których MCS zobowiązywało się w umowach z Panthers Wrocław sp. z o.o. i WTS SA w związku z udostępnianiem Stadionu Olimpijskiego na potrzeby przeprowadzenia zawodów sportowych (organizacji imprez masowych). Wynagrodzenie z tytułu realizacji tych umów corocznie wzrastało i wynosiło:

---

⁷⁰ Przedmiotem umowy było świadczenie usług doradczych przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego związanych z odbiorami i oraz użytkowaniem wyremontowanego Stadionu Olimpijskiego, w tym: 1) Konsultacji, przygotowaniu projektów pism oraz wystąpień jak i opinii w przedmiocie uzgodnień związanych z użytkowaniem Stadionu Olimpijskiego jako obiektu sportowego, ze szczególnym naciskiem na wymogi związane z bezpieczeństwem obiektu w trakcie imprez masowych; 2) Bieżące uczestnictwo w odbiorach Stadionu Olimpijskiego oraz przeprowadzenia szkoleń z zakresu obsługi urządzeń zamontowanych na obiekcie.

⁷¹ Przedmiotem umowy było wykonywanie obsługi technicznej imprez organizowanych na obiekcie Stadion Olimpijski w dniach i godzinach uzgodnionych przez Strony w trybie roboczym. Ponadto zgodnie z zapisami umowy Wykonawca miał zapewnić wykwalifikowany personel w osobach hydraulika, elektryka, konserwatora, kasjerek oraz pozostałych osób niezbędnych do obsługi imprezy sportowej.

⁷² Przedmiotem umowy było wykonywanie obsługi technicznej i teletechnicznej imprez organizowanych na obiekcie Stadion Olimpijski w dniach i godzinach uzgodnionych przez Strony w trybie roboczym oraz sprawdzenie urządzeń teletechnicznych przed imprezami planowanymi w 2019 r. W umowie wskazano także m.in., że Wykonawca zapewnia wykwalifikowany personel w osobach niezbędnych do obsługi imprezy sportowej również przy pomocy firm podwykonawczych posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie. Wykonawca zobowiązywał się zapewnić tyle personelu technicznego ile było niezbędne do zabezpieczenia technicznego danej imprezy w oparciu o zalecenia, sugestie i wymagania Zamawiającego.

[1] w 2017 r. – 6 000,00 zł netto za miesiąc (łącznie MCS wypłaciło za okres od lutego do września 48 000 zł netto/59 040,00 zł brutto); [2] w 2018 r. – 6 500,00 zł netto za obsługę jednej imprezy masowej (łącznie MCS wypłaciło za okres od marca do września za obsługę 19 imprez⁷³ 123 500,00 zł netto/151 905,00 zł brutto); [3] w 2019 r. – 7 500,00 zł netto w przypadku obsługi imprezy masowej – meczu futbolu amerykańskiego oraz 9 500,00 zł netto w przypadku obsługi imprezy masowej – zawodów żużlowych (łącznie MCS wypłaciło za obsługę co najmniej 19 imprez 168 500,00 zł netto/207 255,00 zł brutto). Tym samym w 2019 r. stawka (8 500,00 zł netto) za którą MCS udostępniło Stadion Olimpijski klubowi sportowemu na potrzeby przeprowadzenia zawodów żużlowych była niższa od wydatków, które Centrum ponosiło bezpośrednio na te zawody (tj. 9 500,00 zł netto). Ponadto ponad tę kwotę Centrum ponosiło dodatkowo koszty zużycia m.in. wody, zaś klubowi sportowemu przysługiwało prawo do zachowania wszelkich przychodów związanych z organizacją imprezy (m.in. wpływy ze sprzedaży biletów, zamieszczania reklam, transmisji telewizyjnej, funkcjonowania punktów gastronomicznych).

(dowód: akta kontroli str. 2734-2735, 2750-2751, 1918-1928, 2013-2034, 2042-2045, 2420-2422, 3646, 3864, 3878-3883)

W związku z wynajmem na rzecz klubów sportowych lokali użytkowych Centrum wystawiło w latach 2017-2019 (do końca sierpnia) faktury w łącznej kwocie 221 255,41 (w tym 142 207,91 zł na rzecz WTS SA oraz 79 047,50 zł na rzecz Panthers Wrocław sp. z o.o.).

Kontrola wybranych zagadnień związanych z zawarciem i realizacją umów najmu lokali użytkowych zawartych przez Centrum z WTS SA (umowa Nr 07A/2017/SO z dnia 2 maja 2017 r.)⁷⁴ oraz z Panthers Wrocław sp. z o.o. (umowa Nr 05/2018/SO z dnia 31 stycznia 2018 r.)⁷⁵ wykazała, że Centrum nie dochowało niektórych wymogów wynikających z zarządzenia nr 3221/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 grudnia 2011 r. *w sprawie wytycznych do ustalania wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Wrocław oddawanych w najem w trybie przetargowym lub w trybie bezprzetargowym* (dalej: Zarządzenie Nr 3221/11), gdyż nie prowadziło negocjacji w przedmiocie ustalenia stawek najmu, a także przyjęło niewłaściwy rodzaj działalności do ustalenia stawek najmu. Ponadto w przypadku umowy zawartej z jednym z klubów Centrum nie uwzględniło obowiązku ponoszenia przez najemcę kosztów ogrzewania wynajmowanych pomieszczeń.

Dodatkowo w ww. umowach ustalono, że wynagrodzenie płatne Centrum obejmować będzie również kwotę podatku od nieruchomości – w odniesieniu do części Stadionu Olimpijskiego będącego przedmiotem najmu. Centrum na potrzeby tych rozliczeń przyjęło w odniesieniu do poszczególnych klubów sportowych różne stawki, tj. w przypadku Panthers Wrocław sp. z o.o. pobierało kwotę podatku według stawki przewidzianej w uchwałach Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2016 r.⁷⁶ oraz 22 listopada 2018 r.⁷⁷ dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (tj. 22,66 zł do końca 2018 r. oraz 23,47 zł od 1 stycznia 2019 r. za jeden m² powierzchni użytkowej). Natomiast w przypadku WTS SA pobierana była niższa stawka (w kwocie

⁷³ Siedem meczów futbolu amerykańskiego, 10 meczów żużlowych oraz dwie imprezy własne MCS.

⁷⁴ Umowa zawarta na okres trzech lat od dnia jej podpisania oraz protokolarnego przekazania umowy najmu.

⁷⁵ Z terminem obowiązywania do dnia 31 stycznia 2021 r.

⁷⁶ § 1 ust. 1 pkt 2 lit. b Uchwały Nr XXXII/663/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości (obowiązującej w latach 2017-2018).

⁷⁷ § 1 ust. 1 pkt 2 lit. b Uchwały Nr II/7/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości (obowiązującej od 1 stycznia 2019 r.)

odpowiednio 7,62 zł i 7,90 zł za jeden m² powierzchni użytkowej), przewidziana dla nieruchomości pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego⁷⁸. W umowach tych zawarto klauzulę waloryzacyjną stawki czynszu najmu corocznie o wskaźnik inflacji.

(dowód: akta kontroli str. 1918-1928, 1968-1970, 2733-2734, 2749-2750, 4216, 4288-4289)

Szczegółowym badaniem objęto udzielenie przez Centrum w dniu 12 lutego 2019 r. zamówienia z wolnej ręki, którego przedmiotem była dostawa systemu przykrycia toru żuźlowego. W uzasadnieniu wyboru trybu powołano się na przesłankę wskazaną w art. 67 ust. 1 pkt. 1 lit. a ustawy PZP, w myśl której zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze, jeżeli nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub rozwiązanie zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem celowego zawężenia parametrów zamówienia.

MCS wypłaciło wykonawcy (podmiotowi zarządzającemu zawodową ligą żuźlową w Polsce), zgodnie z zawartą w dniu 12 lutego 2019 r. umową⁷⁹, wynagrodzenie w kwocie 361 907,82 zł, w wyniku czego zakupiło używany system przykrycia toru żuźlowego (wyprodukowany przez podmiot z siedzibą w Danii), który był testowany i wykorzystywany od 2017 r. na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu.

Dyrektor wyjaśnił, że Centrum jest zarządcą Stadionu Olimpijskiego, a zakup podyktowany był koniecznością utrzymania funkcjonalności toru żuźlowego i zapewniał zachowanie właściwości toru w przypadkach możliwych do przewidzenia zmian pogodowych. Dodał również, że w załączniku nr 3 do *Regulaminu* Polskiego Związku Motorowego nakazano zarządcom obiektów, posiadającym tor żuźlowy do rozgrywania meczów Ekstraligi Żuźlowej, zakup licencjonowanego systemu przykrycia toru do 2021 roku.

NIK wskazuje, że zgodnie z wymogami Polskiego Związku Motorowego, to klub sportowy musi dysponować stadionem spełniającym wymogi Światowej Federacji Motocyklowej wyposażony m.in. w posiadający Certyfikat Związku system do przykrycia toru żuźlowego. Z powyższego nie wynika, aby to podmiot zarządzający obiektem zobowiązany był do zapewnienia wyposażenia, od którego Polski Związek Motorowy uzależnia przyznanie klubowi licencji. Na podkreślenie zasługuje przy tym, że umowa zawarta w dniu 29 listopada 2016 r. przez Centrum z WTS nie określała, że tego rodzaju wyposażenie ma zapewnić Centrum, nie regulowała także sytuacji po czyjej stronie leży zobowiązanie do podejmowania działań ukierunkowanych na spełnienie nowo sformułowanych wymogów licencyjnych, a także w jaki sposób okoliczność ta wpłynie to na wysokość wynagrodzenia Centrum za udostępnianie obiektu sportowego.

Dyrektor nie wyjaśnił m.in. z jakiego powodu, pomimo poniesienia przez Centrum wydatków w kwocie 361 907,82 zł na zakup systemu przykrycia toru żuźlowego nie uległa zmianie, tj. zwiększeniu stawka za udostępnianie Stadionu Olimpijskiego na potrzeby rozgrywania zawodów żuźlowych.

(dowód: akta kontroli str. 2722-2724, 2739-2742, 2756-2841, 3653-3656)

W przypadku umów dotyczących udostępniania Stadionu Olimpijskiego na potrzeby przeprowadzenia zawodów sportowych Centrum zastrzegło sobie prawo do przeprowadzenia kontroli sposobu wykorzystywania przez kluby udostępnionego obiektu. W latach 2017-2019 nie skorzystano z przysługującego uprawnienia.

⁷⁸ § 1 ust. 1 pkt 2 lit. e Uchwały Nr XXXII/663/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz uchwały Nr II/7/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości.

⁷⁹ Umowa dostawy nr 23/2019.

W informacjach na temat frekwencji widzów publikowanych przez podmiot zarządzający ligą żużlową wskazywano na wyższą liczbę widzów obecnych w trakcie zawodów żużlowych, niż liczba określona w decyzjach o zezwoleniu na przeprowadzenie imprez masowych wydanych przez Prezydenta Wrocławia (w 2017 r. w przypadku sześciu⁸⁰, w 2018 r. w przypadku czterech⁸¹, a w 2019 r. w przypadku siedmiu⁸² imprez masowych).

(dowód: akta kontroli str. 2730, 2747, 3151, 3156-3157, 4062-4090, 4780)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomimo występowania w nawierzchni toru żużlowego kamieni o wymiarach większych niż dopuszczalne (według uregulowań federacji/związku sportowego), które w wyniku użytkowania toru przedostawały się na miejsca przeznaczone dla widzów (w tym dla osób z niepełnosprawnościami), a także powodowały uszkodzenia elementów osłony zamontowanej pomiędzy bandą toru żużlowego, a rzędami siedzisk Trybuny Zachodniej, jak również mogły stanowić zagrożenie dla zawodników, Centrum nie podejmowało działań ukierunkowanych na wyeliminowanie źródła tego niebezpieczeństwa, a także nie zgłaszało w tym zakresie usterek do Wrocławskich Inwestycji. Tym samym MCS nie podjęło, adekwatnych działań do występujących zagrożeń, ukierunkowanych na podniesienie poziomu bezpieczeństwa użytkowania Stadionu Olimpijskiego we Wrocławiu, w związku z jego wykorzystaniem na potrzeby sportu żużlowego.

Podejmowane przez Centrum działania ukierunkowane były na: [1] wyeliminowanie skutków, a nie przyczyn tego stanu (wymiana uszkodzonych elementów osłony); [2] częściowe zapobieżenie stratom materialnym (poprzez zabezpieczenia szyb nieprzeźroczystymi osłonami – wyłącznie na czas treningów żużlowych); [3] działania informacyjne, które w praktyce w ograniczony sposób mogły wpłynąć na zwiększenia poziomu bezpieczeństwa ich adresatów (tj. widzów podczas zawodów żużlowych) – w trakcie kontroli na Trybunie Zachodniej zamontowano ostrzeżenia graficzno-słowne, w których wskazano „UWAGA !!! Ze względu na specyfikę sportu żużlowego w trakcie wyścigu spod kół mogą wydostawać się materiały sypkie PROSIMY O ZACHOWANIE OSTROŻNOŚCI”. Na podkreślenie zasługuje przy tym, że to Centrum (po zaprzestaniu w 2017 r. uwzględniania roszczeń gwarancyjnych w tym zakresie przez wykonawcę), ponosiło koszty wymiany uszkodzonych elementów osłony widzów i z tego tytułu wydatkowało kwotę co najmniej 5 659,98 zł .

Dyrektor MCS wyjaśnił m.in., że to nie MCS odpowiada za przygotowanie toru na zawody żużlowe i to nie Centrum przygotowuje tor. Dodał, że MCS informowało telefonicznie Wrocławskie Inwestycje o problemie występowania kamieni na nawierzchni toru, a jako usterki były zgłaszane uszkodzenia szyb spowodowane kamieniami wyrzucanymi spod kół motocykli. Wskazał również, że tor żużlowy miał przyznaną licencję zezwalającą na przeprowadzanie treningów i zawodów żużlowych.

⁸⁰ Mecze w 2017 r. w dniach: [1] 30 kwietnia (12 000 widzów), [2] 7 maja (12 000), [3] 11 czerwca (12 500), [4] 9 lipca (11 450), [5] 20 sierpnia (13 100) oraz [6] 24 września (13 100). Dla pierwszych czterech z przywołanych imprez limit widzów wynosił 11 000 osób, a w przypadku dwóch kolejnych 12 000.

⁸¹ Mecze w 2018 r. w dniach: [1] 7 kwietnia (12 474); [2] 22 kwietnia (12 536); [3] 20 maja (12 855); [4] 29 lipca (12 414). Dla przywołanych imprez limit widzów wynosił 12 213.

⁸² Mecze w 2019 r. w dniach: [1] 14 kwietnia (13 000); [2] 31 maja (12 500); [3] 23 czerwca (13 000); [4] 28 lipca (13 000); [5] 25 sierpnia (13 697); [6] 8 września (13 591); [7] 13 września (13 711). Dla przywołanych imprez limit widzów wynosił Dla pierwszych trzech z przywołanych imprez limit widzów wynosił 12 218 osób, a w przypadku kolejnych pięciu 12 500.

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora. Należy wskazać, że zgodnie z art. 61 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy *Prawo budowlane* to na zarządcy obiektu ciąży obowiązek utrzymywania i użytkowania obiektu budowlanego zgodnie z jego przeznaczeniem, w tym w zakresie bezpieczeństwa użytkowania obiektu. Ponadto, w ocenie NIK, przyznanie dla toru żuźlowego na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu licencji, a także faktyczne dopuszczenie toru do przeprowadzenia poszczególnych zawodów sportowych w omawianej sytuacji nie stanowiło wystarczającego potwierdzenia właściwego stanu obiektu, tym bardziej, że na ten fakt wskazywały stale występujące (także w 2019 r.) uszkodzenia szyb osłony Trybuny Zachodniej.

(dowód: akta kontroli str. 1935-1954, 1930-1933, 1956-1957, 2059-2061, 2728, 2746, 3150-3153, 3156, 3244-3245, 3247-3248, 4141-4154, 4346, 4363-4364, 4387-4393)

2. W dniu 12 lutego 2019 r. w trybie zamówienia z wolnej ręki udzielono zamówienia na kwotę 361 907,82 zł w przedmiocie dostawy systemu przykrycia toru żuźlowego, pomimo braku spełnienia ustawowych przesłanek do zastosowania tego niekonkurencyjnego trybu udzielenia zamówienia. MCS wskazało jako przesłankę zastosowania tego trybu art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy PZP, w myśl którego zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli dostawy, usługi lub roboty budowlane mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę z przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze – jeżeli nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub rozwiązanie zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem celowego zawężenia parametrów zamówienia. Zamówienie zostało udzielone podmiotowi z siedzibą w Polsce zarządzającemu zawodową ligą żuźlową (najwyższy szczebel rozgrywek), natomiast system będący przedmiotem transakcji wyprodukowany został przez podmiot z siedzibą w Danii.

Dyrektor MCS wyjaśnił m.in., że system przykrycia toru został zakupiony od podmiotu, który posiadał certyfikowany materiał, z którego wykonano przykrycie toru zatwierdzone przez PZM, a tylko system przykrycia z takim certyfikatem spełniał wymogi regulaminowe PZM. Dyrektor dodał również, że „*W przedmiotowej sprawie MCS zbadało, czy producent systemu będzie zainteresowany wzięciem udziału w jakimkolwiek postępowaniu i uzyskał informację negatywną, szczególnie że postępowania musiałyby być prowadzone w języku polskim, którym to językiem duński producent nie włada, a jednorazowe zaangażowanie tłumaczy lub innego personelu było nieopłacalne. Z rozmów telefonicznych z trzema innymi podmiotami również uzyskano informację o tym, że nie mogą ze względów obiektywnych wziąć udziału w ewentualnym postępowaniu konkurencyjnym. Stąd uznano, że z przyczyn o obiektywnym charakterze na danym rynku właściwym (polska liga żuźlowa) istnieje tylko jeden wykonawca. Ponadto dzięki takiemu rozwiązaniu zakupiony został „spersonalizowany” produkt, który mógł być wdrożony od razu. Zakupienie nowego, nietestowanego produktu spowodowałoby konieczność jego dostosowywania do obiektu, co wiązałoby się z odwleczeniem w czasie pełnej funkcjonalności zakupionego systemu. Ponadto po przekazaniu wymagań Polskiego Związku Motorowego duński producent stwierdził, że nie jest w stanie ich spełnić*”.

W ocenie NIK dla prawidłowego zastosowania przepisu art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy PZP nie jest wystarczające, że konkretny wykonawca jest w stanie zrealizować daną dostawę, usługę w sposób najbardziej efektywny i sprawny, ale zamawiający musi wykazać, że wyłącznie dany wykonawca jest w stanie wykonać zamówienie. Ponadto dokonując takiej oceny należy brać pod uwagę nie tylko rynek polski, lecz również rynek wszystkich państw członkowskich UE. Uzyskanie przez MCS telefonicznych informacji, że dane podmioty nie mogą wziąć udziału w postępowaniu nie może stanowić o istnieniu obiektywnej technicznej przyczyny wymaganej przez art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy PZP. Przy czym Dyrektor w toku

kontroli nie wskazał podmiotów, z którymi kontaktowało się Centrum, a także nie przedłożył dokumentów, które poświadczałyby nawiązanie kontaktu z tymi podmiotami, przebieg i wyniki rozmów itp. Dokumentów takich nie przedłożono także w odniesieniu do deklarowanych rozmów z duńskim producentem. W ocenie NIK wpływu na stwierdzenie występowania przyczyny technicznej uzasadniającej wybór trybu niekonkurencyjnego nie może mieć również okoliczność, że elementy systemu przykrycia toru żużlowego rzeczywiście znajdowały się już w posiadaniu zamawiającego. Na podkreślenie zasługuje przy tym, że testy systemu przykrycia toru żużlowego na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu rozpoczęły się już w 2017 r. – nie można zatem uznać, że sytuacja, w której znalazł się zamawiający w momencie wszczęcia postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki w 2019 r. była wyjątkowa i nieprzewidywalna.

(dowód: akta kontroli str. 2722-2724, 2739-2742, 2756-2841, 3644-3645, 3651, 3653-3656, 3158, 3244-3246, 3248-3249, 3644-3649, 3388-3460, 4086-4090)

3. Centrum nie przeprowadziło rzetelnej weryfikacji, czy stwierdzone przez Wojewodę Dolnośląskiego, w wyniku dwóch kontroli zrealizowanych przez ten organ w październiku 2018 r. oraz kwietniu 2019 r., braki systemu monitoringu (zasięg kamer nie obejmował wszystkich wymaganych stref), służącego do utrwalania przebiegu imprez masowych powinny zostać usunięte w ramach gwarancji przez wykonawcę renowacji Stadionu Olimpijskiego. W konsekwencji Centrum zamiast zgłosić niezwłocznie usterkę po otrzymaniu wyników kontroli, udzieliło zamówień w tym zakresie i z własnych środków sfinansowało realizację tych zamówień w łącznej kwocie 180 318,00 zł. W ocenie NIK wykonanie systemu monitoringu obiektu spełniającego wszystkie wymogi prawne było obowiązkiem wykonawcy renowacji Stadionu Olimpijskiego, a tym samym prace te były objęte obsługą gwarancyjną.

Dyrektor MCS w przedłożonych wyjaśnieniach wskazał m.in., że wystąpiono do Wrocławskich Inwestycji w wnioskiem o zwrot tych kosztów, a ich uprzednie poniesienie przez Centrum wynikało z konieczności natychmiastowej realizacji prac.

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora, ponieważ: [1] ustalenia kontroli zrealizowanej przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniach 17-19 października 2018 r. były znane Centrum nie później niż w dniu 30 października 2018 r., tj. w dacie wpływu protokołu pokontrolnego (w dekretacji dokumentu wskazano m.in. „Protokół przyjmujemy bez uwag i zastrzeżeń.”). Ponadto w związku z wpływem w dniu 22 listopada 2018 r. do MCS wystąpienia pokontrolnego Dyrektor w popisanej dekretacji wskazał „Proszę o przygotowanie kosztorysu prac”. W dniu 28 lutego 2019 r. udzielono wykonawcy zlecenia na realizację tych prac⁸³, a termin ich wykonania określono na dzień 31 marca 2019 r. – dla etapu I, oraz 30 kwietnia 2019 r. – etap II. Wynagrodzenie wykonawcy ustalono w kwocie 149 691,00 zł. W dniu 29 marca 2019 r. podpisany został protokół końcowego odbioru robót potwierdzający realizację wszystkich prac objętych zleceniem; [2] dodatkowo w przypadku kontroli przeprowadzonej w dniach 8-10 kwietnia 2019 r. Centrum otrzymało wystąpienie pokontrolne w dniu 30 kwietnia 2019 r., a zlecenie wykonawcy prac nastąpiło w dniu 2 lipca 2019 r., a termin na ich wykonanie ustalono na dzień 15 lipca 2019 r., zaś prace zostały wykonane nie później niż w dniu 8 lipca 2019 r.

Powyższe okoliczności, a także fakt, że Centrum w dniu 6 grudnia 2019 r. poinformowało Wrocławskie Inwestycje o stwierdzonych przez Wojewodę Dolnośląskiego brakach systemu monitoringu, wskazują w ocenie NIK na nieprawidłowe przypisanie tych robót jako zadań, których realizacja, a w konsekwencji sfinansowanie stanowiły obowiązek Centrum, a nie wykonawcy

⁸³ Zlecenie nr 49/2019.

renowacji Stadionu Olimpijskiego (gwaranta). Do dnia zakończenia kontroli Centrum nie uzyskało zwrotu poniesionych wydatków.

(dowód: akta kontroli str.: 3461, 3542-3643, 4215, 4288, 4295)

4. W zawartej w dniu 2 maja 2017 r. z WTS SA umowie najmu powierzchni (m.in. biurowych, technicznych, magazynowych)⁸⁴, Centrum nie uwzględniło obowiązku pokrycia przez WTS SA kosztów wytworzenia i dostarczenia do tych pomieszczeń energii cieplnej, pomimo, że stosownie do § 1 ust. 4 zarządzenia nr 3221/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 grudnia 2011 r.⁸⁵ (dalej: zarządzenie nr 3221/11) stawki miesięcznego czynszu nie obejmują opłat z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz opłat związanych z eksploatacją lokalu. W konsekwencji MCS nie naliczało i nie pobierało opłaty za dostarczoną do tych pomieszczeń energię ciepłą, pomimo tego, że ponosiło faktyczne koszty w tym zakresie.

Dyrektor MCS wyjaśnił m.in., że „(...)w dacie podpisania umowy (...) tj. w okresie letnim, MCS nie posiadał wiedzy jaki będzie współczynnik zużycia ciepła dla nowo odremontowanego obiektu sportowego Stadionu Olimpijskiego, przy uwzględnieniu faktu, iż pomieszczenia Trybuny Zachodniej są ogólnie dostępne i nie korzysta z nich tylko WTS. Umowa przewidywała możliwość zmiany warunków rozliczenia w trakcie umowy. Jednakże z uwagi na konieczność jej wprowadzenia przy uwzględnieniu współczynników części wspólnych zmiana będzie procedowana. MCS wystosuje do WTS aneks w celu uregulowania przedmiotowych kwestii. Różnice jakie wynikały z zapisów umów podyktowane były innym okresem ich zawierania oraz brakiem ustalenia na ten czas założeń rozliczeniowych związanych z użyciem tego medium, co wpłynęło na odmienny sposób ukształtowania warunków umownych”.

NIK wskazuje, że koszty związane z wytworzeniem energii cieplnej w kotłowni zasilającej Trybunę Zachodnią i Park Maszyn ponosił MCS, a energia ta była nieodpłatnie wykorzystywana także w pomieszczeniach objętych umową najmu. Tym samym zgodnie z wymogami racjonalnego gospodarowania i przywołanym przepisem zarządzenia nr 3221/11, to nie na Centrum powinien spoczywać ekonomiczny ciężar zapewnienia energii cieplnej do pomieszczeń objętych przedmiotem najmu. Na podkreślenie zasługuje przy tym, że inny klub sportowy w okresie obowiązywania umowy z dnia 31 stycznia 2018 r. na najem powierzchni w Trybunie Zachodniej zobowiązany był uiszczać comiesięczną zryczałtowaną należność w kwocie 510,76 zł tytułem pokrycia kosztów ogrzewania wynajmowanych pomieszczeń biurowych o powierzchni 59,15 m² oraz pomieszczeń magazynowych o powierzchni 180 m². Natomiast umowa w związku z którą MCS nie pobierało kosztów ogrzewania dotyczyła pomieszczeń o większej powierzchni, tj. pomieszczeń biurowych o powierzchni 141,76 m² oraz pozostałych pomieszczeń⁸⁶ o powierzchni 342,85 m². Mając na uwadze powyższe, w ocenie NIK, w badanym okresie 29 miesięcy⁸⁷ należy przyjąć, że ryczałtowa miesięczna kwota nienaliczonych i niepobranych należności w związku z realizacją umowy z dnia 2 maja 2017 r. byłaby wyższa od kwoty 510,76 zł określonych w umowie zawartej z innym klubem sportowym (a tym samym w badanym okresie przekroczyłaby kwotę 14 812,04 zł).

⁸⁴ Umowa Najmu Nr 07A/2018/SO.

⁸⁵ W sprawie wytycznych do ustalania wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Wrocław oddawanych w najem w trybie przetargowym lub w trybie bezprzetargowym (ze zm.).

⁸⁶ W tym pomieszczeń: [1] zaplecza technicznego – łącznie 40,66 m², [2] sanitarno-technicznych – łącznie 26,28 m²; [3] dydaktyczno-regulaminowych – sali odpraw – łącznie 46,82 m²; [4] warsztatowych i myjni – łącznie 164,57 m²; [6] magazynowych – 64,52m².

⁸⁷ Od maja 2017 r. do września 2019 r.

Dyrektor Centrum wskazał, że „W ramach przyszłej umowy z WTS, MCS uwzględni zapis praktykowany w umowie z Panthers Wrocław, celem ujednoczenia sposobu rozliczania mediów”.

(dowód: akta kontroli str. 1918-1928, 2733-2734, 2749, 4216, 4288-4289)

5. Centrum nie poprzedziło przeprowadzeniem negocjacji zawarcia w trybie bezprzetargowym umów najmu pomieszczeń: [1] w dniu 2 maja 2017 r. z WTS SA oraz [2] w dniu 31 stycznia 2018 r. z Panthers Wrocław sp. z o.o., pomimo że zgodnie z § 1 ust. 5 pkt 1 zarządzenia nr 3221/11 stawki miesięcznego czynszu określone w tych zarządzeniach stanowiły podstawę do ustalania ostatecznej wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych i stosuje się je do ustalania minimalnego miesięcznego czynszu do negocjacji ostatecznej wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych oddawanych w najem w trybie bezprzetargowym. Ponadto w odniesieniu do części wynajmowanych powierzchni Centrum niewłaściwie przypisało stawki czynszu wskazane w zarządzeniu nr 3221/11 poprzez przyjęcie ich o kwotę 5,00 zł netto/m² niższą (tj. ustalenie ich na poziomie 3,00 zł netto, a nie na poziomie nie niższym niż 8,00 zł netto odpowiednio dla 342,85 m² oraz 180,00 m² wynajmowanych na podstawie ww. umów powierzchni), niż minimalne stawki dla działalności sportowej. Stanowiło to naruszenie przywołanego § 1 ust. 5 pkt 1 zarządzenia nr 3221/11 w zw. z pkt 1.VII.2 załącznika do tego zarządzenia, zgodnie z którym stawka miesięcznego czynszu netto powierzchni lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Wrocław w przypadku działalności sportowej wynosi 8,00 zł, przy czym stawka ta stanowi podstawę do ustalania rzeczywistej wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych i stosuje się ją do ustalania minimalnego miesięcznego czynszu do negocjacji ostatecznej wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych oddawanych w najem trybie bezprzetargowym.

Dyrektor wyjaśnił, że na potrzeby ww. umów przyjęto dwa rodzaje prowadzonej działalności określone w załączniku do ww. zarządzenia, tj. pkt VII działalność kulturalna, artystyczna i oświatowa oraz pkt VIII magazyny, pomieszczenia pomocnicze. Wskazał również, że stawka 3,00 zł została zastosowana w przypadku pomieszczeń o charakterze magazynowym, a „umowy zawarte z klubami były pierwszymi po wyremontowaniu Stadionu, nie było analogicznych pomieszczeń wynajmowanych przez MCS, dlatego stawki czynszu zostały ustalone najniższym poziomie, zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta”. Poinformował również, że MCS nie prowadziło negocjacji w odniesieniu do stawek czynszu i zostały przyjęte minimalne stawki z ww. zarządzenia.

NIK wskazuje, że zgodnie z zarządzeniem nr 3221/11 możliwość zastosowania stawki 3,00 zł netto za wynajem 1m² powierzchni, przewidziana była wyłącznie dla rodzaju działalności/branży: „VII. Magazyny pomieszczenia, pomocnicze pkt 2 Pomieszczenia gospodarcze i pomocnicze (z wyłączeniem funkcji mieszkalnej) niezwiązane z działalnością gospodarczą”. Natomiast, jak wynika z § 3 ust. 1 umów zawartych z Klubami „Najemca zobowiązuje się używać przedmiotu najmu do celów gospodarczych poprzez prowadzenie w przedmiocie najmu działalności sportowej (...)”. Zatem najem ww. pomieszczeń miał związek z działalnością gospodarczą prowadzoną przez obu najemców.

W konsekwencji w badanym okresie obowiązywania ww. umów⁸⁸, kwota miesięcznego zaniżenia wpływów Centrum⁸⁹ z tytułu zastosowania w umowach niewłaściwych stawek najmu lokali użytkowych wyniosła dla umowy z WTS SA 1 714,25 zł netto (2 108,53 zł brutto), a w przypadku umowy z Panthers Wrocław sp.

⁸⁸ Do września 2020 r.

⁸⁹ Bez waloryzacji.

z o.o. 900,00 zł netto (1 1107,00 zł brutto). W przypadku umowy z dnia 2 maja 2017 r. dla badanego okresu 29 miesięcy jej obowiązywania łączna kwota zaniżenia wpływów MCS wyniosła 49 713,25 zł netto (61 147,30 zł brutto), a dla umowy z dnia 31 stycznia 2018 r. dla 20 miesięcy badanego okresu jej obowiązywania 18 000,00 zł netto (22 140,00 zł brutto).

(dowód: akta kontroli str. 1918-1928,1968-1970, 2046-2051, 2416)

6. Centrum w § 4 ust. 1 i ust. 2 obowiązujących umów najmu z dnia 2 maja 2017 r. oraz 31 stycznia 2018 r. wprowadziło niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa postanowienia wskazujące, że na kwotę czynszu najmu (oprócz iloczynu powierzchni pomieszczeń oraz stawki za m² wynajmowanej powierzchni) składać będą się również wyliczone na podstawie stawek określonych uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia kwoty stanowiące zwrot należności z tytułu podatku od nieruchomości (które następnie powiększane były o stawkę podatku VAT). W ocenie NIK rozwiązanie takie było sprzeczne z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o *podatkach i opłatach lokalnych*⁹⁰, zgodnie z którym podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że stosownie do dyspozycji art. 6 ust. 9 ww. ustawy to Gmina Wrocław – Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław jest płatnikiem podatku od nieruchomości wynajmowanych lub wdzierżawianych, którymi zarządza i to ona składa deklaracje podatkowe, o których mowa w przywołanym przepisie. Dyrektor dodał również, że MCS dysponuje majątkiem właściciela – Gminy Wrocław, w oparciu o decyzję o trwałym zarządzie i jest tym samym w myśl art. 3 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy posiadaczem samoistnym nieruchomości lub obiektów budowlanych. W związku z powyższym, w ocenie Dyrektora, zawarte przez Centrum umowy nie wpisują się w dyspozycję art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy, gdyż zawarte zostały nie z właścicielem, lecz trwałym zarządcą – posiadaczem nieruchomości.

NIK nie podziela stanowiska Dyrektora, ze względu na fakt, że trwały zarządca nieruchomości w myśl przywołanych przepisów traktowany jest jak właściciel nieruchomości. Stanowisko NIK sformułowane zostało w oparciu o orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego, w którym wskazywano m.in., że: [1] *Z art. 3 ust. 1 pkt 4 u.p.o.l. i art. 43 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 50 u.g.n., wynika, że oddanie w najem przez jednostkę organizacyjną, będącą trwałym zarządcą nieruchomości (części nieruchomości) za zgodą właściciela tej nieruchomości (jednostki samorządu terytorialnego) - prowadzi do powstania obowiązku podatkowego u najemcy* (wyrok z dnia 20 września 2013 r., sygn. akt II FSK 2631/11, niepubl.) [2] *Natomiast na gruncie obecnie obowiązujących przepisów – art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a u.p.o.l., przyjąć należy, że w sytuacji wdzierżawienia lub wynajęcia rzeczy będącej w trwałym zarządzie, podatnikiem podatku od nieruchomości będzie dzierżawca (najemca) jako posiadacz zależny nieruchomości na podstawie umowy zawartej z właścicielem w rozumieniu tego przepisu (...)* *W konsekwencji przyjąć należy, że w kontekście art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a u.p.o.l. w sytuacji wdzierżawienia lub wynajęcia rzeczy będącej w trwałym zarządzie, podatnikiem podatku od nieruchomości będzie dzierżawca (najemca) jako*

⁹⁰ Dz.U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.

posiadacz zależny nieruchomości na podstawie umowy zawartej z właścicielem w rozumieniu tego przepisu. Innymi słowy, podatnikiem podatku od nieruchomości Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego oddanych w posiadanie zależne jest posiadacz również wówczas, gdy umowa została zawarta z pośrednictwem trwałego zarządcy. Tego typu umowy są traktowane jako zawarte z właścicielem – Skarbem Państwa lub jednostką samorządu terytorialnego, co skutkuje tym, że podatnikiem jest posiadacz zależny, a nie trwały zarządca. (wyrok z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. akt II FSK 3229/16⁹¹). Mając na uwadze powyższe to WTS SA oraz Panthers Wrocław sp.z o.o. powinny składać wymagane deklaracje podatkowe do Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz wpłacać podatek w wymaganej wysokości.

(dowód: akta kontroli str. 1918-1928, 2733-2734, 2749-2750, 4288-4289)

7. Z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanej pkt 6 Centrum w związku z realizacją umowy najmu pomieszczeń z dnia 2 maja 2017 r. w sposób nieuprawniony zaniżyło stawkę podatku od nieruchomości w kalkulowaną w stawkę czynszu. Centrum powinno było uwzględniać stawkę 22,66 zł (w latach 2017-2018) oraz 23,47 zł za m² (w 2019 r.) wynajmowanej powierzchni, a faktycznie uwzględniało stawkę odpowiednio w kwotach 7,62 zł i 7,90 zł.

Dyrektor Centrum wskazał, że w kalkulacji czynszu zastosowano § 1 ust. 1 pkt 2 lit. e uchwały Nr XXXII/663/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2016 r. (obowiązującej w latach 2017-2019) oraz § 1 ust. 1 pkt 2 lit. e uchwały Nr II/7/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 listopada 2018 r., tj. stawki podatku od nieruchomości od budynków lub ich części: *pozostałych w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego.*

W ocenie NIK właściwą stawką dla tej umowy była stawka podatku od nieruchomości od budynków lub ich części: *związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej*, czego potwierdzeniem jest m.in. okoliczność, że zgodnie z danymi Krajowego Rejestru Sądowego ww. najemca nie posiadał statusu organizacji pożytku publicznego. Tym samym w okresie od maja 2017 r. do sierpnia 2019 r. Centrum pobrało tytułem podatku kwotę niższą łącznie o 17 177,81 zł (dotyczy kwoty netto, gdyż stawka podatku zgodnie z umową powiększana była o VAT).

(dowód: akta kontroli str. 1918-1928, 2733-2734, 2749-2750)

8. Zawierając w 2016 r. umowę nr 239/16 w przedmiocie udostępniania obiektów na organizację zawodów żużlowych, nie zabezpieczono w sposób należyty interesów MCS, na wypadek wzrostu kosztów po stronie MCS.

W rezultacie w 2019 r., z związku z realizacją przywołanej umowy, wydatki Centrum w kwocie 9 500,00 zł netto na zapewnienie przez podmiot zewnętrzny obsługi podczas poszczególnych zawodów żużlowych głównie technicznej i teletechnicznej (do czego w ww. umowie zobowiązał się MCS), były wyższe od wpływów uzyskiwanych przez MCS za udostępnienie Stadionu Olimpijskiego (8 500,00 zł netto).

Dyrektor wyjaśnił m.in., że przesłał do klubu żużlowego propozycję aneksu (projekt aneksu z marca 2019 r.), niemniej aneks ten nie został podpisany. Szczegółowe wyjaśnienia Dyrektora w przywołanym zakresie zawarte zostały powyżej w pkt 2.4.2 niniejszego wystąpienia.

⁹¹ Dostępny w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych. Glosa aprobująca L. Etela i E. Bobrus-Nowińskiej opubl. w Zeszytach Naukowych Sądownictwa Administracyjnego z 2019 r. nr 3, s. 142-149.

NIK wskazuje, że wobec zawarcia ww. umowy na okres trzech lat (pomimo że w ocenie Izby z wymogów licencyjnych nie wynika, aby klub żużlowy musiał dysponować umową zapewniającą prawo do korzystania z obiektu na okres trzech lat), a także braku, w dacie jej zawarcia, pełnej wiedzy w zakresie kosztów funkcjonowania obiektu, uzasadnionym było wprowadzenie postanowień zabezpieczających w należyty sposób interes ekonomiczny MCS, w postaci choćby skutecznego mechanizmu waloryzacji stawki czynszu najmu. Należy wskazać również na zróżnicowanie sposobu ustalania stawek za udostępnienie obiektu ponoszonych przez Panthers Wrocław sp. z o.o. oraz WTS SA dla przeprowadzenia zawodów sportowych, w świetle ponoszonych przez MCS wydatków na poszczególne wydarzenia.

(dowód: akta kontroli str. 1970-1972, 2042-2045, 2417, 2734-2735, 2750-2751, 2955-2957)

9. Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym (czyli w przypadku Stadionu Olimpijskiego – Dyrektora MCS i podległych mu pracowników), jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona. Ponadto Stadion Olimpijski jest obiektem zabytkowym, a Centrum jako jego zarządca, powinno zwracać szczególną uwagę na sposób korzystania przez inne podmioty z tego obiektu, w tym w aspekcie zachowania warunków bezpieczeństwa, czy też ingerencji w wygląd zabytku.

Kontrola NIK wykazała, że Centrum w sposób nierzetelny sprawowało nadzór nad prawidłowością korzystania ze Stadionu Olimpijskiego przez podmioty, na rzecz których udostępniano ten obiekt, co przejawiało się realizacją przez te podmioty nieuprawnionych prac w tym obiekcie. Jeden z podmiotów, na rzecz którego MCS udostępniło Stadion Olimpijski, zrealizował w obiekcie prace polegające w szczególności na: [1] montażu 228 siedzisk na dwóch wyłączonych z użytkowania widowniach przylegających do Wieży Północnej (nad Parkiem Maszyn); [2] wykonaniu ciągu komunikacyjnego (w tym schodów ażurowych o szerokości przejścia ok. 60 cm) z poziomu Parku Maszyn do wyłączonej z użytkowania widowni; [3] wykonaniu schodów ażurowych umożliwiających przejście z prawej części Trybuny Super VIP⁹² (stopnie tych schody miały m.in. różną wysokość), [4] montażu barier w sektorze U (sektor, w którym udostępniane były miejsca stojące podczas imprez); [5] montażu taśm pomiędzy barierami znajdującymi się wzdłuż schodów przylegających do sektora Super VIP w taki sposób, że zmieniały one sposób zapewniania i opuszczania tego sektora przez widzów, a także mogły wpływać na kierunek ewakuacji niezgodny z obowiązującymi uregulowaniami w tym zakresie. Prace te były sprzeczne z dokumentacją projektową obiektu.

Należy wskazać przy tym, że prace polegające na montażu siedzisk nad Parkiem Maszyn oraz prowizoryczny ciąg komunikacyjny zostały wykonane już w 2017 r., widownie te były udostępniane publiczności podczas imprez masowych w latach 2017-2019, pomimo tego że, zgodnie z obowiązującą w tym czasie instrukcją bezpieczeństwa pożarowego, przewidziano ewakuację siedmiu osób z pomieszczeń biurowych zlokalizowanych na poziomie „+1” i „+2” Parku Maszyn (Wieża Północna) - a wejście na wyłączone z użytkowania widownie możliwe było z poziomu + 1 Wieży Północnej, albo z prowizorycznego ciągu komunikacyjnego z Parku Maszyn.

Dyrektor wyjaśnił m.in. że MCS nie wydawało zezwoleń na zamontowanie siedzisk w obszarze Parku Maszyn, a także nie weryfikowało spełnienia warunków ewakuacji z tego obszaru. W związku z kontrolą NIK wystosowane zostało przez MCS pismo

⁹² Stojąc przodem do rzędów siedzisk Trybuny.

do WTS SA z nakazem natychmiastowego zdemontowania krzeseł nad Parkiem Maszyn.

W wyniku stwierdzenia ww. stanów NIK zleciła PINB przeprowadzenie kontroli, w wyniku czego organ ten, postanowieniem z dnia 13 listopada 2019 r. wstrzymał użytkowanie części Stadionu Olimpijskiego w obrębie Parku Maszyn i sektorów L, M, U oraz pod wieżą zegarową, w których dokonano zmiany sposobu użytkowania poprzez wprowadzenie miejsc dla widzów w przestrzeni projektowanej jako nieprzeznaczonej na pobyt ludzi, a także nałożył obowiązek przedstawienia dokumentów, o których mowa w art. 71 ust. 2 ustawy *Prawo budowlane*.

W postanowieniu PINB wskazano również m.in., że: „Po upływie terminu lub na wniosek zobowiązanego, organ nadzoru budowlanego sprawdza wykonanie obowiązku, a w przypadku stwierdzenia jego wykonania – w drodze postanowienia ustala wysokość opłaty legalizacyjnej⁹³. Opłata legalizacyjna dotycząca zmiany sposobu użytkowania przedmiotowej części Stadionu wynosi 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy złotych). Natomiast w przypadku niewykonania w terminie obowiązku, albo przy dalszym użytkowaniu obiektu budowlanego lub jego części, pomimo jego wstrzymania, organ nadzoru budowlanego, w drodze decyzji, nakazuje przywrócenie poprzedniego sposobu użytkowania obiektu budowlanego (jego części)”.

(dowód: akta kontroli str. 1935-1954, 1964-1974, 2059-2061, 2722- 2738, 2742-2743, 4141-4154, 4387-4393, 4628-4644, 4659-4662)

10. Centrum nie ustaliło w prawidłowy sposób należności za korzystanie przez organizatora zawodów żużlowych ze sztucznego oświetlenia w latach 2017-2019 (co najmniej: siedmiu imprez w 2017 r., dziewięciu imprez w 2018 r. oraz ośmiu w 2019 r.), w konsekwencji zrealizowane z tego tytułu przez MCS dochody były niższe łącznie o 103 678,53 zł niż wynikałoby to z prawidłowej realizacji postanowień umownych. W § 3 ust. 10 umowy na udostępnienie obiektu na organizację zawodów strony ustaliły, że z tytułu załączenia sztucznego oświetlenia klub będzie uiszczał wynagrodzenie ryczałtowe (3 500,00 zł netto za pierwszą godzinę sztucznego oświetlenia oraz 500,00 zł netto za każdą kolejną godzinę sztucznego oświetlenia płyty obiektu). Natomiast Centrum ustalało należną wartość opłaty za korzystanie ze sztucznego oświetlenia w oparciu o wskazania podliczników.

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że MCS zawierając w 2016 r. umowę na organizację zawodów przyjął ryczałtowy sposób rozliczenia kosztów włączenia oświetlenia płyty boiska z uwagi na konieczność korzystania z obsługi obiektu przy włączaniu oświetlenia, która winna posiadać uprawnienia oraz wiedzę techniczną w tym zakresie z uwagi na skomplikowany system oświetleniowy, który został zainstalowany w wyremontowanym Stadionie Olimpijskim. Kwota ryczałtowa zawierała w tym zakresie koszty zakupu energii i koszty pracownika, który dokonywał włączenia oraz wyłączenia oświetlenia. Z uwagi jednak na nieprecyzyjność przedmiotowego zapisu, MCS chcąc uwidocznic koszty zakupu energii i jej sprzedaży jako de facto refaktury dokonał rozliczenia mediów w sposób niebudzący wątpliwości co do braku obrotu medium w wymiarze ponad kosztowym. Powyższa zmiana doprowadziła do ujednoclenia sposobu rozliczenia medium w oparciu o system podliczników, co w ocenie MCS jest bardziej transparentne w świetle obowiązujących przepisów prawa.

⁹³ Zgodnie z art. 71a ust. 3 ustawy *Prawo budowlane* – do opłaty legalizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kar, o których mowa w art. 59f ust. 1 ww. ustawy, z tym że stawka opłaty podlega dziesięciokrotnemu podwyższeniu.

NIK wskazuje, że strony umowy – poprzez jej zawarcie – zobowiązały się do stosowania przyjętych w tym dokumencie postanowień, a umowa w tym zakresie nie uległa zmianie przez cały okres jej obowiązywania.

(dowód akta kontroli: 2042-2045, 2062-2415, 2731-2732, 2748, 3644-3649, 3863-3865, 3878-3883)

11. Centrum w związku z udostępnieniem w 2017 r. Stadionu Olimpijskiego na potrzeby przeprowadzenia pięciu zawodów w futbolu amerykańskim nie ustaliło należności z tytułu zużycia energii elektrycznej (w przypadku czterech z pięciu imprez) oraz zużycia wody (w przypadku wszystkich pięciu imprez), pomimo że zgodnie z § 3 ust. 10 umowy z dnia 20 kwietnia 2017 r. (nr 03/2017/SO) opłata za zużycie energii elektrycznej w tym oświetlenie płyty boiska, jak również zużycie wody miała być określona na podstawie stanu liczników.

Dyrektor wyjaśnił, że Centrum naliczało należność za energię, natomiast w przypadku wody wskazał, że MCS podejmuje działania mające na celu założenie liczników.

W toku kontroli w ww. zakresie nie przedłożono dokumentów finansowych potwierdzających fakt rozliczania przez Centrum należności za zużytą energię elektryczną i wodę. Ponadto należy wskazać, że w ramach przywołanej umowy, Centrum rozliczało koszty zużycia wody w latach 2018-2019.

(dowód: akta kontroli str.: 1967-1968, 2026-2030, 2733, 2749)

12. Po zakończeniu renowacji Stadionu Olimpijskiego MCS nie dopełniło obowiązków w zakresie uzyskania od właściwego organu do spraw ochrony zabytków, w formie decyzji administracyjnej, zgody na zamieszczanie reklam na Stadionie Olimpijskim, co było wymagane przez art. 36 ust. 1 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, zgodnie z którym pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga m.in.: (pkt 10) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru m.in., tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*⁹⁴ oraz napisów, a także (pkt 11) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru, z wyłączeniem działań polegających na usuwaniu drzew lub krzewów z terenu nieruchomości lub jej części niebędącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem albo inną formą zaprojektowanej zieleni. Pomimo braku podjęcia ww. działań, a w konsekwencji również pomimo braku uzyskania wymaganej decyzji, Centrum: [1] dokonało instalacji mocowań do zamieszczenie reklam; [2] zamieszczało reklamy własne; [3] wyrażało zgodę na montaż takich reklam sponsorów klubów sportowych. W trakcie przeprowadzanych przez NIK oględzin nośniki reklamowe zamieszczone były m.in. pomiędzy słupami stanowiącymi element wsparcia konstrukcji dachu wokół Trybuny Wschodniej, na masztach na dachu tej Trybuny oraz w Parku Maszyn.

Dyrektor wyjaśnił m.in., że ww. prac dokonano „(...) w oparciu o otrzymaną od WI zgodę Wykonawcy, traktując rozmieszczenie reklam wewnątrz obiektu jako nienaruszające przepisów ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami”.

⁹⁴ Dz.U. z 2020 r., poz. 293. Zgodnie z art. 2 pkt 16b przywołanej ustawy w przypadku "tablicy reklamowej" - należy przez to rozumieć przedmiot materialny przeznaczony lub służący ekspozycji reklamy wraz z jego elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami, o płaskiej powierzchni służącej ekspozycji reklamy, w szczególności baner reklamowy, reklamę naklejaną na okna budynków i reklamy umieszczane na rusztowaniu, ogrodzeniu lub wyposażeniu placu budowy, z wyłączeniem drobnych przedmiotów codziennego użytku wykorzystywanych zgodnie z ich przeznaczeniem, natomiast zgodnie z art. 2 pkt 16c w przypadku "urządzenia reklamowym" - należy przez to rozumieć przedmiot materialny przeznaczony lub służący ekspozycji reklamy wraz z jego elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami, inny niż tablica reklamowa, z wyłączeniem drobnych przedmiotów codziennego użytku wykorzystywanych zgodnie z ich przeznaczeniem.

NIK wskazuje, że Stadion Olimpijski jest obiektem wpisanym do rejestru zabytków, co rodzi po stronie podmiotu zarządzającego obiektem obowiązek dochowania szczególnych wymogów prawnych dla tego rodzaju obiektów. Zakres ww. przeprowadzonych prac obligował Centrum do złożenia stosownego wniosku o wydanie pozwolenia, gdyż stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy *o ochronie i opiece nad zabytkami*, ww. pozwolenie wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku.

(dowód: akta kontroli str. 1935-1954, 2724-2725, 2742-2743; 4141-4154)

13. Centrum dokonało zgłoszenia usterki polegającej na uschnięciu nasadzeń drzew wzdłuż Trybuny Wschodniej Stadionu Olimpijskiego w dniu 27 maja 2019 r., tj. po przeprowadzonych przez NIK w dniach 23-24 kwietnia 2019 r. oględzinach, w trakcie których stwierdzono brak oznak wegetacji nasadzeń, pomimo, że jak wskazał Dyrektor, zanikanie cech wegetacji stwierdzono już około połowy 2018 r.

Dyrektor wyjaśnił, m.in., że *Rośliny z nasadzeń kompensacyjnych były uschnięte już na jesień 2017 roku i zostały zgłoszone ustnie jako usterka. Do dnia 23 listopada 2017 r. zostały wymienione wszystkie dęby szypułkowe kolumnowe w liczbie 56 szt. wzdłuż Trybuny Wschodniej oraz 15 szt. cisów wzdłuż chodnika przy parkingu Trybuny Zachodniej. Dodał również, że „Nasadzenia dokonane w 2017 r. wykazywały cechy wegetacji tylko przez krótki okres po posadzeniu. Około połowy roku 2018 zaczęły schnąć, pomimo regularnych zabiegów pielęgnacyjnych i podlewania.”.*

Według zgłoszonej w 2019 r. usterki spośród 56 szt. dębów szypułkowych jedynie sześć szt. wykazywało cechy wegetacji, z czego trzy szt. powyżej 50% zazielenienia korony, a trzy szt. poniżej 50% zazielenienia korony.

W ocenie NIK zgłoszenie usterki w powyższym zakresie powinno zostać dokonane niezwłocznie po stwierdzeniu zanikania cech wegetacji nasadzeń zastępczych, tj. jeszcze w 2018 r. Tak późne zgłoszenie braku żywotności drzew skutkowało tym, że otoczenie Stadionu nie odpowiadało zaprojektowanemu stanowi oraz wpływało na wysokie ryzyko braku możliwości uratowania tych nasadzeń.

(dowód: akta kontroli str. 1815, 1819, 2731, 2747-2478, 4094-4097, 4125-4140)

14. Centrum nie pobierało opłat z tytułu zamieszczenia reklam na terenie Stadionu Olimpijskiego, pomimo że taki wymóg wynikał z zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 7092/13 z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie określenia zasad udostępniania nieruchomości w celu umieszczania szyldów, autoreklam, nośników reklamowych (dalej: zarządzenie nr 7092/13) oraz § 3 ust. 2 umów zawartych w przedmiocie udostępnienia Stadionu Olimpijskiego na potrzeby imprez masowych (zawodów sportowych).

Dyrektor wyjaśnił, że *MCS Wrocław nie uzyskiwało dodatkowych przychodów z tytułu zamieszczenia reklam, zostało to wkalkulowane w czynsz najmu na potrzeby przeprowadzenia zawodów.*

NIK wskazuje, że w umowach z podmiotami, na rzecz których udostępniano Stadion Olimpijski jednoznacznie określono, że *Udostępniającemu nie przysługuje żadne dodatkowe wynagrodzenie z tytułu prowadzonej przez Klub działalności na terenie Obiektu (...) z zastrzeżeniem (...) opłat wynikających między innymi z Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 7092/13 z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie określenia zasad udostępnienia nieruchomości w celu umieszczania szyldów, autoreklam, nośników reklamowych, które poniesie Klub.* Natomiast stosownie do § 4 pkt 3 zarządzenia nr 7092/13 umowy „reklamowe” zawierają kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy - w przypadku szyldów, autoreklam i nośników reklamowych, jeżeli mają być umieszczone na zarządzanych przez nich nieruchomościach. Jednocześnie przywołane zarządzenie zawierało zasady

ustalania kwoty odpłatności za umieszczanie nośników reklamowych. W omawianej sytuacji ww. obowiązek spoczywał na Dyrektora.

(dowód: akta kontroli str. 1972-1973, 2013- 2034, 2042-2045, 2417-2418)

15.W wyniku przeprowadzonych w dniu 12 marca 2020 r. oględzin stwierdzono brak regulatora przepływu (element ten został zdemontowany), urządzenia ograniczającego do 25 dm³/s (tj. do poziomu ustalonego zgodnie z projektem budowlanym i warunkami technicznymi wydanymi przez MPWiK SA), ilość wody odprowadzanej ze zbiornika retencyjnego Stadionu Olimpijskiego do sieci kanalizacji deszczowej.

W ocenie NIK powyższe wskazuje na nierzetelny nadzór MCS nad funkcjonowaniem obiektu w przywołanym zakresie. Przeprowadzone oględziny potwierdziły istnienie śladów montażu ww. urządzenia. Demontaż regulatora przepływu skutkowało możliwością dostarczenia z obiektu zarządzanego przez Centrum do sieci kanalizacji deszczowej wody opadowej w ilości większej niż 25 dm³/s, co przekraczało ustalony dla Stadionu Olimpijskiego dopuszczalny limit.

(dowód: akta kontroli: 4569-4572, 4781)

16. Centrum bez uzyskania wymaganych pozwoleń (pozwolenia na budowę oraz pozwolenia konserwatorskiego) dokonało wpięcia rur spustowych odprowadzających do kanalizacji deszczowej wody opadowe z dachu budynku administracyjnego Stadionu Olimpijskiego, co było sprzeczne z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* oraz art. 29 ust. 4 pkt 1 ustawy *Prawo budowlane*.

Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora: „*odprowadzenia wód opadowych z dachu na trawnik powodowało zalewanie placu manewrowego oraz wyłukiwanie trawy, zostały więc ułożone na wierzchu rury odprowadzające wodę do kanalizacji deszczowej. Aktualnie zostały przykryte ziemią pod powierzchnią trawnika. Prace wykonano bez formalnego uzgodnienia z konserwatorem*”.

NIK wskazuje, że zgodnie z przywołanym przepisami, odpowiednio: pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru oraz pozwolenia organu administracji architektoniczno-budowlanej wymagają roboty budowlane, przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków.

(dowód: akta kontroli: 4150-4154, 4217, 4288-4291)

17.W umowie z dnia 21 marca 2019 r., której przedmiotem było zlecenie świadczenia usług polegających na obsłudze imprez organizowanych na Stadionie Olimpijskim (zawodów sportowych w dyscyplinach żużel i futbol amerykański), wskazano, że zawarto ją na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy PZP, przy założeniu, że łączna kwota wykonania umowy nie może przekroczyć 159,0 tys. zł brutto w skali roku. Tymczasem w wyniku kontroli ustalono, że po przekroczeniu wskazanej kwoty, zadania wynikające z umowy były nadal realizowane i finansowe przez MCS. Na realizację tych usług Centrum w 2019 r. wydatkowało łączną kwotę 207 255,00 zł (168 500,00 zł netto), tj. kwotę wyższą od kwoty 129 351,00 zł netto stanowiącej równowartość kwoty 30 000,00 euro, wpływającej na obowiązek stosowania ustawy PZP do udzielania zamówień publicznych.

Przy zawarciu ww. umowy naruszono art. 4 pkt 8 ustawy PZP, ponieważ wartość zamówienia faktycznie przekraczała równowartość 30,0 tys. euro, co w ocenie NIK było okolicznością znaną MCS na etapie udzielenia zamówienia (kalendarz rozgrywek i turniejów), w związku z czym winno być ono udzielone w ramach trybu konkurencyjnego określonego w ustawie PZP.

(dowód: akta kontroli str. 4116-4124, 4155-4205, 4560-4564)

18. W umowie Nr DOP/29/2020 z dnia 14 lutego 2020 r. zawartej z WTS SA w przedmiocie udostępnienia Stadionu Olimpijskiego na zorganizowanie zawodów⁹⁵ MCS niewłaściwie zakwalifikowało klub i zawody do pierwszej grupy cenowej. W konsekwencji wynagrodzenie Centrum za udostępnienie Stadionu Olimpijskiego na jedno wydarzenie ustalono w kwocie 12,0 tys. zł netto zamiast na 40,0 tys. zł netto.

Zgodnie z pkt I *Punktacja* załącznika do zarządzenia nr 2494/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie *ustalenia cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej zarządzanych przez Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław* wysokość opłaty za udostępnienie obiektów MCS jest zależna od przynależności do danej grupy cenowej, zarówno w przypadku rezerwacji długoterminowych, jak i krótkoterminowych, a na potrzeby ustalenia powyższego punkty powinny być przyznawane w dwóch kategoriach – podmiotowej i przedmiotowej, według tabeli zawartej w załączniku. Z kolei suma ww. punktów powinna stanowić podstawę przypisania do jednej z trzech grup cenowych. Zgodnie z pkt II *Cennik* (ppkt 9.2) przywołanego załącznika cenę netto za udostępnienie Stadionu Olimpijskiego na potrzeby imprezy powyżej 1 tys. osób ustalono w kwocie: [1] 12,0 tys. zł – dla pierwszej grupy cenowej (od 60 pkt); [2] 25,0 tys. zł – dla drugiej grupy cenowej (od 40-59 pkt) oraz [3] 40,0 tys. zł dla trzeciej grupy cenowej (poniżej 40 pkt).

W ocenie NIK z powyższego zarządzenia wynika, że wydarzenia objęte ww. umową (tj. zawody żużlowe, na które wstęp jest biletowany) w kategorii przedmiotowej powinny zostać zakwalifikowane jako *Organizacja innych przedsięwzięć komercyjnych*, a tym samym zgodnie z załącznikiem do ww. zarządzenia powinny otrzymać 0 pkt. Tym samym nawet w sytuacji uzyskania maksymalnej liczby 35 pkt w kategorii podmiotowej łączna punktacja wskazywała na konieczność ustalenia stawki udostępnienia obiektu dla trzeciej grupy cenowej, więc stawka za udostępnienie obiektu powinna zostać określona w § 3 ust. 1 umowy w kwocie 40,0 tys. zł netto.

(dowód: akta kontroli str. 4303-4326, 4569-4572)

19. Po renowacji Stadionu Olimpijskiego doszło do nieuprawnionych zmian sposobu użytkowania Stadionu Olimpijskiego, ponieważ nie dokonano wymaganego zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy *Prawo budowlane* zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania, a ponadto nie dysponowano opracowaniami wskazanymi w tym przepisie, które warunkują skuteczne dokonanie takiego zgłoszenia. Wprowadzone zmiany sposobu użytkowania obiektu polegały na: [1] zamontowaniu w okresie listopad 2017r.-styczeń 2018 r. dodatkowych 555 siedzisk na Trybunie Wschodniej, w tym około 400 siedzisk w sektorach L i M; [2] zamontowaniu barier w sektorze U i wykorzystywaniu na potrzeby zawodów sportowych tego sektora jako miejsca dla publiczności (sektor ten udostępniany był podczas imprez żużlowych jako miejsca stojące, w sytuacji gdy zgodnie z projektem budowlanym zamiennym renowacji Stadionu Olimpijskiego strefa ta nie była przeznaczona na pobyt publiczności); [3] montażu dodatkowych siedzisk w najwyższych rzędach Trybuny Wschodniej, a także [4] montażu siedzisk po obu stronach Wieży Północnej w Parku Maszyn, tj. w miejscach oznaczonych jako wyłączone z użytkowania. Centrum dysponowało symulacją ewakuacji z miejsc wskazanych powyżej w pkt 1-3, a także opinią w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dopiero po przystąpieniu do użytkowania tych miejsc. Natomiast w odniesieniu do siedzisk zamontowanych w obrębie Parku Maszyn taka dokumentacja nie została w ogóle opracowana. Ponadto Centrum nie uzyskało pozwolenia właściwego konserwatora zabytku na wykonanie przywołanych prac, co było sprzeczne z art. 36 ust. 1 pkt 11 ustawy *o ochronie zabytków i opiece*

⁹⁵ Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 14 lutego 2020 r. do dnia 28 lutego 2023 r.

nad zabytkami, zgodnie z którym pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru.

Dyrektor Centrum wyjaśnił, że montaż dodatkowej liczby siedzisk nie stanowił w jego ocenie zmiany sposobu użytkowania obiektu.

NIK wskazuje, że zgodnie z art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane* przez zmianę sposobu użytkowania obiektu należy rozumieć podjęcie bądź zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki: bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, pracy, zdrowotne, higieniczno-sanitarne, ochrony środowiska bądź wielkość lub układ obciążeń. Zwiększenie liczby siedzisk, a tym samym liczby widzów na obiekcie wpływało na warunki bezpieczeństwa pożarowego, higieniczno-sanitarne, a także wielkość lub układ obciążeń. Potwierdzeniem powyższego jest również okoliczność, że PINB w wyniku zleconej przez NIK kontroli, na podstawie art. 71a ust. 1 ustawy *Prawo budowlane*, wstrzymał użytkowanie ww. stref Stadionu Olimpijskiego oraz nałożył na Centrum obowiązek dostarczenia wymaganych dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 2725-2728, 2730-2731, 2742- 2747, 4329-4400)

20. Bez uzyskania pozwolenia na budowę i wymaganego pozwolenia organu właściwego do spraw ochrony zabytków zrealizowano na Stadionie Olimpijskim roboty budowlane polegające na: [1] wykonaniu dodatkowych drzwi w ścianie pomieszczenia VIP znajdującego się w obrębie Trybuny Zachodniej, [2] wykonaniu ciągu komunikacyjnego w Sektorze Super VIP wokół przejścia do ww. Sali VIP, [3] dodatkowego przejścia w wygodzeniu stalowo-szklanym umożliwiającego dodatkową komunikację pomiędzy sektorem Super VIP oraz Salą VIP, oraz [4] montażu dodatkowych osłon z tworzywa sztucznego nad istniejącymi osłonami szklanymi na Trybunie Zachodniej.

Dyrektor potwierdził m.in., że Centrum nie uzyskało ww. pozwoleń.

NIK wskazuje, że Centrum nie uzyskało pozwolenia właściwego konserwatora zabytków na wykonanie przywołanych prac, co było sprzeczne z art. 36 ust. 1 pkt 11 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, zgodnie z którym pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru. Natomiast zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy *Prawo budowlane* roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, z zastrzeżeniem art. 29-31. W zakresie robót budowlanych wymienionych w art. 29 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy wskazać należy, że roboty te wykonywane przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków również wymagają uzyskania pozwolenia na budowę. Ponadto PINB w wyniku zleconej przez NIK kontroli wszczął postępowanie administracyjne w przedmiocie powyższych robót.

(dowód: akta kontroli str. 1964-1965, 2059)

1. Pomimo zawarcia w umowie z dnia 29 listopada 2016 r. postanowień dotyczących możliwości kontroli sposobu wykorzystania obiektu, MCS nie miało faktycznej (technicznej) możliwości weryfikacji liczby uczestników organizowanych na Stadionie Olimpijskim imprez masowych. Tymczasem wskazywane przez podmiot zarządzający zawodową ligą żużlową w Polsce⁹⁶ liczby widzów w latach 2017-2019 na tym obiekcie były wyższe niż ustalone przez właściwe organy limit widzów podczas imprez masowych. Z prezentowanych danych wynika, że wartości te przekraczane były w 2017 r. w przypadku sześciu⁹⁷, w 2018 r. w przypadku

⁹⁶ Rozgrywki na najwyższym szczeblu.

⁹⁷ Mecze w dniach: [1] 30 kwietnia (12 000 widzów), [2] 7 maja (12 000), [3] 11 czerwca (12 500), [4] 9 lipca (11 450), [5] 20 sierpnia (13 100) oraz [6] 24 września (13 100). Dla pierwszych czterech z przywołanych imprez limit widzów wynosił 11 000 osób, a w przypadku dwóch kolejnych 12 000.

czterech⁹⁸, a w 2019 r. w przypadku siedmiu⁹⁹ imprez masowych (wydarzeń sportowych rozgrywanych w ramach ligi żużlowej).

(dowód: akta kontroli str. 4116-4124, 4155-4205, 4560-4564)

2. Pomimo, że formalnie spełnienie warunków niezbędnych do otrzymania licencji przez kluby sportowe lub innych wymogów niezbędnych do rozgrywania zawodów sportowych przez te podmioty nie było obowiązkiem Centrum, to faktycznie ekonomiczny ciężar spełnienia tych wymogów w znacznym zakresie ponosiło ze środków publicznych MCS.

Centrum wydatkując środki publiczne ponosiło m.in. wydatki o charakterze inwestycyjnym na zakup wyposażenia wymaganego przez podmiot zarządzający zawodową ligą sportową (zakup systemu odwodnienia toru żużlowego, zakup bandy pneumatycznej), czy też ponosiło inne wydatki ukierunkowane na spełnienie potrzeb klubów, także w zakresie prowadzonej przez te podmioty działalności odpłatnej (np. związane ze zwiększeniem liczby miejsc dla widzów, modyfikacją systemu sprzedaży biletów, wymianą stolarki okiennej w pomieszczeniach kas, montażem elementów umożliwiających ekspozycję reklam sponsorów klubów, zakupem urządzeń do pielęgnacji sztucznej murawy). Tym samym po stronie klubów sportowych prowadzących działalność gospodarczą występowały, w ocenie NIK, korzyści ekonomiczne polegające na braku konieczności finansowania poszczególnych wydatków (warunkujących m.in. uzyskanie przez klub licencji do startu w rozgrywkach) oraz spełnieniu potrzeb tych podmiotów np. w zakresie rozwiązań funkcjonalnych, ułatwiających prowadzenie przez te podmioty działalności, także odpłatnej.

NIK zauważa ponadto, że Centrum w tym obszarze nie posiadało formalnych uregulowań, które w pełni wskazywałyby, jaki jest zakres odpowiedzialności tego podmiotu (a tym samym obciążenia ekonomicznego) w zakresie przygotowania Stadionu Olimpijskiego (w tym zapewnienia elementów wyposażenia) i zakupu elementów wyposażenia na potrzeby prowadzenia na tym obiekcie wydarzeń sportowych, a także czy wydatkowanie środków na ten cel powinno skutkować zwiększeniem kwoty odpłatności za udostępnianie obiektu.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹⁰⁰, tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego, co może przejawiać się aktywnością gminy także w obszarze infrastruktury sportowej. W ocenie NIK powyższy przepis nie wyklucza jednoczesnego dążenia Centrum do uzasadnionej maksymalizacji korzyści ekonomicznych z tytułu udostępniania Stadionu Olimpijskiego na rzecz podmiotów prowadzących działalność odpłatną z wykorzystaniem tych obiektów, z uwzględnieniem m.in. skali tej działalności, a także komercyjnego potencjału organizowanych przez te podmioty imprez. Tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu nie może być bowiem utożsamiane z przerzuceniem w znacznej mierze ciężaru ekonomicznego prowadzenia działalności klubów sportowych czy organizacji zawodów sportowych na jednostkę organizacyjną gminy będącą zarządcą obiektu sportowego.

(dowód: akta kontroli str. 1972-1973, 2013- 2034, 2042-2045, 2417-2418, 2420-2422, 2555-2562, 2883-2892, 3045-3048, 3152, 3158, 3866-3877)

⁹⁸ Mecze w dniach: [1] 7 kwietnia (12 474); [2] 22 kwietnia (12 536); [3] 20 maja (12 855); [4] 29 lipca (12 414). Dla przywołanych imprez limit widzów wynosił 12 213.

⁹⁹ Mecze w 2019 r. w dniach: [1] 14 kwietnia (13 000); [2] 31 maja (12 500); [3] 23 czerwca (13 000); [4] 28 lipca (13 000); [5] 25 sierpnia (13 697); [6] 8 września (13 591); [7] 13 września (13 711). Dla przywołanych imprez limit widzów wynosił Dla pierwszych trzech z przywołanych imprez limit widzów wynosił 12 218 osób, a w przypadku kolejnych pięciu 12 500.

¹⁰⁰ Dz.U. z 2019 r. poz. 1468 ze zm.

3. Symulacja ewakuacji sektorów M i L Stadionu Olimpijskiego wykonana na potrzeby ostatniej zmiany projektu budowlanego wykazała, że uwarunkowania tej części obiektu pozwalają na ewakuację poprzez womitorium zlokalizowane pomiędzy ww. sektorami, 154 widzów w czasie ok. 4 minut. Następnie w 2017 r. Centrum w sektorach tych zamontowało dodatkowe siedziska, zwiększając ich liczbę o ok. 550. W symulacjach ewakuacji tych sektorów, opracowanych w 2018 r. wskazano, że poprzez womitorium możliwe jest ewakuowanie się w czasie odpowiednio: [1] 7 minut 25 sekund - łącznie 647 widzów z sektorów L (333 widzów – cały sektor) i M (314 widzów, tj. część spośród 626 widzów sektora M) – symulacja z kwietnia 2018 r. oraz [2] w 7 minut 48 sekund – łącznie 686 widzów z sektora L (333 widzów – cały sektor) i M (353 widzów, tj. część spośród zakładanej zwiększonej liczby 713 widzów w sektorze M). Podane wartości wskazują, że kwestie ewakuacji widzów mogą wymagać dalszych analiz, w celu zweryfikowania parametrów ewakuacji.

(dowód: akta kontroli str. 3957-4023)

4. Centrum nie opracowało, a także nie posiadało programu, koncepcji lub innego sformalizowanego dokumentu opisującego realizację programu dziedzictwa TWG 2017 (*Legacy*). Działania w zakresie *Legacy* sprowadzały się w istocie do realizacji działań statutowych tej jednostki promujących wśród mieszkańców Wrocławia uprawianie sportu.

(dowód: akta kontroli str. 1817)

5. W latach 2018-2019 podmiotowi zewnętrznemu udzielono dwóch zamówień obejmujących świadczenie usług związanych z obsługą imprez sportowych odbywających się na Stadionie Olimpijskim. W toku kontroli ustalono, że podmiot ten do realizacji zadań określonych w ww. umowach, zatrudniał m.in. pracowników MCS, w tym zatrudnionych w komórce organizacyjnej Zespołu Obiektów Nr 1.

Jak wskazał właściciel tego podmiotu, pracownicy MCS byli zatrudniani „(...) w zakresie związanym z doraźną pomocą przy organizacji imprez na Stadionie Olimpijskim. Wsparcie wyżej wymienionych osób było niezbędne w celu sprawnej organizacji wydarzeń, ponieważ osoby te jako jedyne dysponują znajomością infrastruktury na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu oraz potrafią obsługiwać urządzenia niezbędne do organizacji imprez sportowych. Posiadają również stosowne zezwolenia pozwalające poruszać się bez ograniczeń na terenie obiektu, co w znaczący sposób ułatwiło przebieg wydarzeń”.

NIK wskazuje, że co najmniej częściowo zakres tych świadczeń mógł być realizowany przez Centrum w oparciu o własne zasoby. Ponadto zgodnie z regulaminem organizacyjnym do obowiązków Zespołu Obiektów Nr 1 należało m.in.: „wykonywanie zobowiązań kontraktowych jednostki, związanych z udostępnianiem infrastruktury sportowej obiektów, a także poszczególnych elementów i części obiektów, na podstawie zawartych umów najmu, dzierżawy, użyczenia”.

(dowód: akta kontroli str. 4121-4124, 4215, 4219-4277, 4558-4560)

6. W związku z wynikami oględzin Stadionu Olimpijskiego (m.in. dotyczącymi szerokości dróg ewakuacyjnych), na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK zlecono¹⁰¹ przeprowadzenie PINB kontroli w przedmiocie bezpieczeństwa użytkowania ciągów komunikacyjnych na Trybunie Wschodniej i Trybunie Zachodniej tego obiektu. Do dnia zakończenia kontroli PINB nie poinformował o ostatecznych wynikach podjętych czynności, wskazał przy tym jednak, że ustalenia poczynione w trakcie przeprowadzonej przez ten organ kontroli zostaną wnikliwie przeanalizowane

¹⁰¹ W dniu 24 stycznia 2020 r.

i uwzględnione w prowadzonym postępowaniu administracyjnym w sprawie zagrożenia związanego z nieprawidłowościami w obiekcie.

(dowód: akta kontroli str. 4694-4696, 4699)

7. NIK zauważa, że Dyrektor wystąpił o podłączenie systemu sygnalizacji pożaru Stadionu Olimpijskiego do centrum odbiorczego alarmów pożarowych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w dniu 12 czerwca 2017 r., pomimo tego, że imprezy na Stadionie Olimpijskim przeprowadzane były od kwietnia 2017 r. Omawiane podłączenie winno było nastąpić z chwilą przystąpienia do użytkowania obiektu, a na jego brak wskazywał Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w wydawanych opiniach¹⁰², które w związku z tym organ ten wydał jako: [1] warunkowe¹⁰³ dla imprez przewidzianych od kwietnia do czerwca 2017 r., oraz [2] negatywne¹⁰⁴ dla wydarzeń mających się odbyć w ramach Igrzysk od dnia 22 do dnia 30 lipca 2017 r. Po dokonaniu wymaganego podłączenia Komendant wydał pozytywną opinię w przedmiocie sposobu zabezpieczenia imprez w ramach Igrzysk i rozwiązań organizacyjnych z tym związanych.

(dowód: akta kontroli str. 3647, 3865, 4569, 4781-4786)

Ocena cząstkowa

Wytypowane na potrzeby Igrzysk obiekty sportowe, zarządzane przez Centrum, zostały w trakcie Igrzysk wykorzystane zgodnie z założeniami, tj. do przeprowadzenia zawodów w pięciu dyscyplinach sportowych. Kontrola wykazała także, że po zakończeniu Igrzysk Stadion Olimpijski był wykorzystywany w zakresie wynikającym z jego przeznaczenia i funkcji. I tak obiekt ten udostępniany był przez MCS do przeprowadzania wydarzeń sportowych (przede wszystkim zawodów żużlowych, meczów futbolu amerykańskiego), jak również organizacji imprez własnych Centrum (corocznie odbywających się maratonów oraz półmaratonów). Na Stadionie przeprowadzono także imprezy o znaczeniu międzynarodowym. Obiekt ten wykorzystywany był również do treningów w przywołanych powyżej dyscyplinach.

Stwierdzone w zbadanym obszarze nieprawidłowości polegały na: **[1]** niepodjęciu działań zmierzających do wyeliminowania lub ograniczenia niebezpieczeństwa związanego z występowaniem kamieni (przekraczających dopuszczalne wymiary) w nawierzchni toru żużlowego, które w związku z użytkowaniem toru, przedostawały się na miejsca na Trybunie Zachodniej przeznaczonych dla widzów (w tym miejsca dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich), a także powodowały uszkodzenia elementów osłony zamontowanej pomiędzy pasem bezpieczeństwa, a miejscami przeznaczonymi dla widzów na Trybunie Zachodniej; **[2]** udzieleniu dwóch zamówień publicznych na łączną kwotę 569,2 tys. zł z naruszeniem ustawy PZP; **[3]** wydatkowaniu kwoty 180,3 tys. zł za usunięcie ujawnionych braków wyposażenia systemu monitoringu Stadionu Olimpijskiego, pomimo że podlegały one gwarancji udzielonej przez wykonawcę renowacji tego obiektu; **[4]** naruszeniu wymogów wynikających z aktów prawa powszechnie obowiązującego lub aktów prawa miejscowego Gminy Wrocław, bądź jej uregulowań wewnętrznych, w związku z zawarciem i realizacją objętych badaniem¹⁰⁵: umów najmu lokali użytkowych na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu, a także umów na udostępnianie tego obiektu; **[5]** niezabezpieczeniu w należyty sposób interesu faktycznego i ekonomicznego MCS, w związku z zawarciem umowy w przedmiocie udostępniania obiektów na organizację zawodów żużlowych; **[6]** naruszeniu art. 50 ust. 1 ustawy o *samorządzie gminnym*, poprzez nierzetelne sprawowanie nadzoru nad prawidłowością

¹⁰² Wymaganych do przeprowadzenia imprezy masowej, zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 i art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2171).

¹⁰³ Opinie z dnia: [1] 28 kwietnia 2017 r. (dotycząca zawodów w dniu 30 kwietnia 2017 r. oraz 7 maja 2017 r.) oraz [2] 9 czerwca 2017 r. (dotycząca zawodów w dniu 11 czerwca 2017 r.)

¹⁰⁴ Opinia z dnia 29 maja 2017 r.

¹⁰⁵ Tj. łącznie siedem umów.

korzystania ze Stadionu Olimpijskiego przez podmioty, którym udostępniano ten obiekt; [7] naruszeniu wymogów wynikających z przepisów ustawy *Prawo budowlane* oraz ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* w trakcie użytkowania Stadionu Olimpijskiego, skutkujących m.in. wszczęciem stosownych postępowań administracyjnych przez PINB.

Ponadto NIK sformułowała również uwagi m.in. w zakresie: [1] braku faktycznej możliwości kontroli sposobu wykorzystania Stadionu Olimpijskiego na potrzeby imprez masowych organizowanych przez podmioty zewnętrzne; [2] ponoszenia w znacznym zakresie ekonomicznego ciężaru spełnienia warunków niezbędnych do otrzymania licencji przez kluby sportowe, pomimo braku takiego obowiązku po stronie Centrum.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy *o NIK*, wnosi o:

1. Zapewnienie udzielania zamówień publicznych z dochowaniem wymogów wynikających z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* oraz wewnętrznych uregulowań obowiązujących w MCS.
2. Podjęcie działań mających na celu odzyskanie środków wydatkowanych na czyszczenie kanalizacji deszczowej Stadionu Olimpijskiego przed TWG 2017.
3. Podjęcie skutecznych działań w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa użytkowania Stadionu Olimpijskiego w związku z jego wykorzystaniem na potrzeby sportu żużlowego.
4. Zapewnienie właściwego korzystania z uprawnień wynikających z gwarancji udzielanych przez wykonawców.
5. Zapewnienie zawierania umów cywilnoprawnych z dochowaniem wymogów wynikających z aktów prawa miejscowego oraz aktów kierownictwa wewnętrznego obowiązujących w jednostkach organizacyjnych Gminy Wrocław.
6. Podjęcie działań w zakresie odzyskania przysługujących Centrum należności wynikających z zawartych umów najmu lokali i udostępniania obiektu.
7. Wprowadzenie i stosowanie mechanizmów zapewniających sprawowanie skutecznego nadzoru nad wykorzystaniem przez podmioty zewnętrzne udostępnianych obiektów zarządzanych przez MCS.
8. Zapewnienie użytkowania Stadionu Olimpijskiego zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy *Prawo budowlane* oraz ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.
9. Weryfikację zasadności ponoszenia ciężaru ekonomicznego spełnienia przez kluby sportowe warunków niezbędnych do otrzymania licencji, w powiązaniu z poziomem przychodów i kosztów z tytułu udostępniania Stadionu Olimpijskiego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 31 marca 2020 r.

Kontroler
Jakub Mucha
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor
Radosław Kujawiński

.....
podpis

.....
Podpis